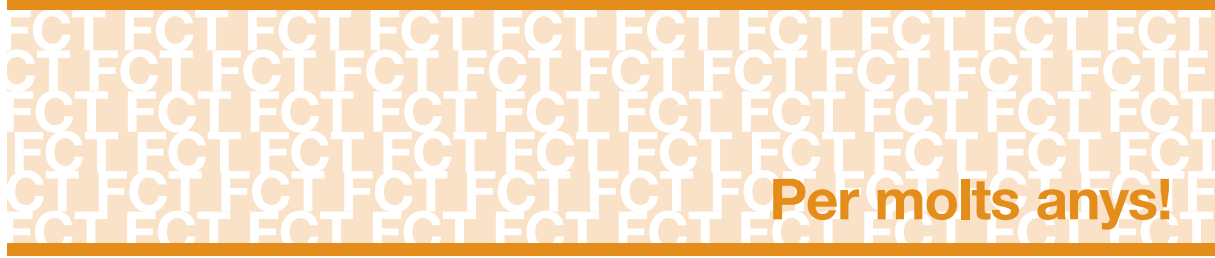


Trasplantament

FEBRER 2007



EDITORIAL

La FCT compleix 10 anys

La Fundació Catalana de Trasplantaments (FCT) compleix 10 anys, una oportunitat excel·lent per recordar les circumstàncies de la seva creació, analitzar la seva trajectòria i avaluar els resultats obtinguts. La FCT va néixer en el si de la Societat Catalana de Trasplantament (SCT), amb la finalitat de dotar aquesta societat científica d'una eina eficaç d'ajuda i estímul a la investigació. D'aquesta manera, la seva activitat principal es centra en la concessió d'ajudes per a la investigació en forma de beques i bosses de viatge, així com en la concessió de premis per a les millors publicacions i ponències presentades. Així mateix, col·labora en el patrocini de cursos i jornades científiques relacionades amb la investigació en el camp del trasplantament d'òrgans. I també patrocina el *Butlletí de Trasplantament*, òrgan oficial de la SCT i de l'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT), que publica trimestralment articles de revisió, així com notes d'actualitat i estadístiques sobre l'activitat de donació i trasplantament a Catalunya. En aquest número especial del *Butlletí*, commemoratiu del desè aniversari, revisem la història i les activitats de la SCT i la FCT, comptant per això amb la inestimable col·laboració d'alguns dels seus socis fundadors i membres de la Junta Directiva i del Patronat. Dedicuem apartats especials a l'organització i desenvolupament dels congressos de la SCT, que sense cap dubte constitueixen l'activitat més rellevant, clau de l'èxit de la seva projecció dins de l'àmbit nacional i internacional, així com a l'organització del XVI Congrés de la Transplantation Society, celebrat l'any 1996 a Barcelona. Però la història de la FCT és també la dels esdeveniments artístics que han acompanyat totes les reunions científiques, i per això es vol recordar la música, que ha estat especialment present, així com també el disseny i la pintura, com les extraordinàries litografies i logotips que ens han anat acompanyant. Finalment, també hem volgut deixar constància i agrair públicament el suport incondicional de la indústria farmacèutica, traduït en beques, premis, donacions i el patrocini de multitud d'activitats científiques, un suport sense el qual, en definitiva, no seria possible la pròpia existència de la Fundació.

.....
Federico Oppenheimer
 President de la FCT

SUMARI

La Societat Catalana de Trasplantament..... 2

Gestació i objectius de la FCT 4

Presidents i patronats de la FCT 6

FCT i OCATT 7

XVI International Congress of The Transplantation Society... 8

Congressos de la SCT 12

Guardons i premis 14

In memoriam de Carles Margarit..... 16

Beques de la FCT..... 18

Cursos i màsters 20

La Marató de TV3..... 21

El web de la FCT 26

Indústria farmacèutica i FCT..... 28

La FCT i l'art 30

La FCT mira cap al futur 32

La Societat Catalana de Trasplantament

L'any 1984 jo treballava en la Secció de Diàlisi i Trasplantament de l'Hospital de Bellvitge (Hospitalet de Llobregat), en el Servei de Nefrologia que dirigia el doctor Jeroni Alsina. I vaig pensar que seria útil crear una societat que acollís tot allò referent als trasplantaments d'òrgans i teixits, a l'estil de la Transplantation Society dels Estats Units, fundada el 1966. Vaig comentar aquesta idea amb el meu col·laborador en aquell moment, el doctor Josep Maria Grinyó, i junts vam discutir el pla que hauríem de seguir per constituir-la.

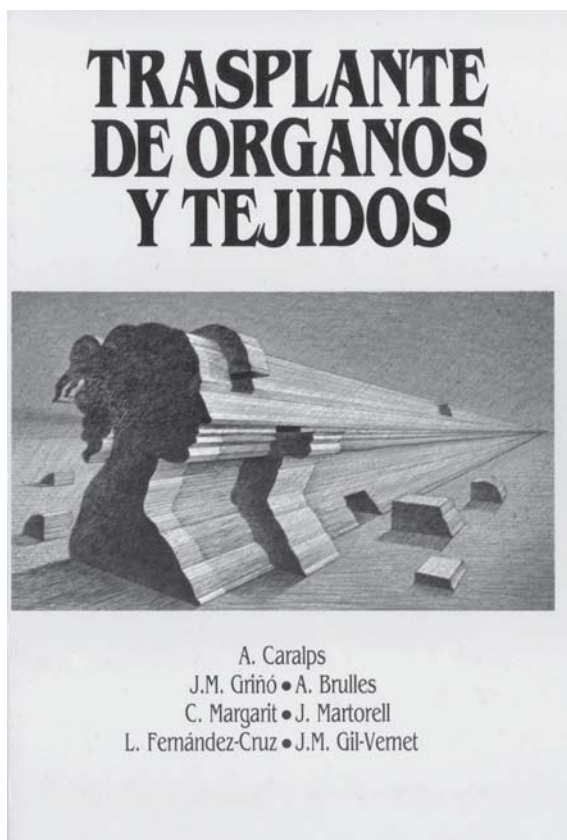
Amb l'esborrany dels estatuts, vam presentar la nostra idea en una sessió de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, institució a la qual anava a pertànyer la Societat com una més de les seves seccions. Van assistir a la sessió metges de diverses especialitats, a qui vam explicar les característiques i el funcionament de la Societat, que consistien en l'organització de sessions clíniques de periodicitat com a mínim mensual, a l'estil de les sessions d'altres especialitats de l'Acadèmia, i en un congrés nacional que es desenvoluparia en llengua castellana i que inclouria tot el territori espanyol. Aquest congrés nacional se celebraria a Barcelona i la seva periodicitat quedava per determinar.

Vam explicar també que intentàriem que l'òrgan d'expressió de la Societat, i més concretament dels seus congressos, fos la revista *Transplantation Proceedings*, i que figuraria a la seva primera pàgina el nom de The Catalan Transplantation Society, juntament amb els noms de les societats acceptades per la revista.

Al públic que va assistir a la presentació, les idees que vam exposar els van semblar bé, i el doctor Grinyó i jo ens vam dedicar a les dues ocupacions que vam considerar prioritàries: la creació d'un logotip que ens distingís i l'elaboració ampliada dels estatuts.

Per crear el logotip vam elegir al gran escultor i dibuixant Josep Maria Subirachs. Subirachs estava llavors embolicat amb l'obra de les escultures de la Sagrada Família, i vivia al peu del Temple, com passava amb els artesans de les grans catedrals medievals. Però va trobar temps per a nosaltres. I va dibuixar un bellíssim logotip consistent en el perfil hel·lènic d'una dona, en pedra, que es prolonga fins a un llunyíssim horitzó, en un paisatge desolat. De tota aquesta massa de pedra s'han després alguns fragments i han quedat buits que semblen esperar la reposició dels fragments perduts per d'altres.

Als Estatuts es deia, entre d'altres coses, que “els objectius de la Societat són agrupar tots els especialistes llicenciats en medicina i cirurgia o d'altres especialitats relacionades, que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat del trasplantament, així com llicenciats universitaris en d'altres àrees que ho sol·licitin; contribuir a la millora dels seus associats; promoure el desenvolupament d'activitats científiques i acadèmiques relacionades amb el trasplantament; assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de trasplantament; establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat; col·laborar amb les universitats per a un desenvolupament científic i tècnic de l'especialitat, i fomentar la col·laboració amb d'altres societats estatals i internacionals. La Societat es regirà per dos òrgans: l'Assemblea General i la Junta Directiva. La Junta Directiva estarà constituïda per un president, un vicepresident, un secretari, un tresorer, dos vocals i, a proposta de la Societat, d'altres càrrecs”.



Fotografia de la coberta del llibre titulat *Trasplante de órganos y tejidos* (Edicions Doyma, Barcelona, 1987) en el qual es reproduïx el bellíssim logotip concebut pel brillant escultor i dibuixant Josep Maria Subirachs amb motiu de la creació de la Societat Catalana de Trasplantament, l'any 1984. El logotip, una metàfora d'inqüestionable qualitat artística i intel·ligència conceptual, representa el perfil hel·lènic d'una dona, en pedra, que es prolonga fins a un llunyíssim horitzó, en un paisatge desolat; de tota aquesta massa de pedra s'han després alguns fragments, deixant buits que semblen esperar la reposició dels fragments per d'altres nous, trasplantats.

OBJECTIUS DE LA SOCIETAT CATALANA DE TRASPLANTAMENT

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en medicina i cirurgia o d'altres especialitats relacionades, que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat de trasplantaments, així com llicenciats universitaris d'altres àrees que ho sol·licitin.
- Contribuir a la millora dels seus associats.
- Promoure el desenvolupament d'activitats científiques i acadèmiques relacionades amb el trasplantament.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de trasplantament.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Col·laborar amb les universitats per a un desenvolupament científic i tècnic de l'especialitat.
- Fomentar la col·laboració amb d'altres societats estatals i internacionals.

Vam convocar llavors la reunió constitutiva, on es van aprovar els Estatus i es van elegir els membres de la primera Junta Directiva, de la qual jo vaig ser president i Josep Maria Grinyó, secretari. I ens vam posar a treballar immediatament en l'organització del primer congrés.

Com la Societat era nova, i el tema de "tots els aspectes del trasplantament" també ho era, a part de la notificació per correu, en Josep Maria i jo ens vam dedicar a notificar l'esdeveniment, i a convidar les principals personalitats especialitzades en els diversos aspectes del trasplantament d'òrgans i teixits del nostre país.

El Primer Congrés de la Societat Catalana de Trasplantament es va celebrar el 1985, amb la participació també d'alguna personalitat estrangera, com els doctors Kreis i Opelz, i va ser un gran èxit que va consolidar la vigència de la Societat. Les principals comunicacions es van publicar en el llibre *Trasplante de órganos y tejidos* (Edicions Doyma, Barcelona, 1987).

En els darrers anys, el congrés s'ha celebrat puntualment cada dos anys, amb una participació personal i científica creixent, a la qual s'han afegit especialistes portuguesos i llatinoamericans.

Poc després de la seva fundació, la Societat va aprovar la concessió en els congressos de la Medalla d'Or de la Societat al o als dos científics més desatacats en l'interval transcorregut des del congrés anterior. La Medalla

és un preciós objecte de plata i or, obra també de Josep Maria Subirachs, que reproduceix el logotip de la Societat. La Medalla d'Or s'entrega en un acte solemne que porta aquest nom i la persona o persones guardonades pronuncien un discurs que es reproduceix com a premi a *Transplantation Proceedings*.

Un fet cabdal i importantíssim en la història de la Societat va ser la concessió de l'organització del XVI Congrés Internacional de la Transplantation Society, el 1996, data en què es complia el XXX aniversari de la seva fundació. D'aquest Congrés Internacional se'n parla en un altre apartat d'aquest *Butlletí*, i cal dir que va ser un succés memorable tant des del punt de vista científic com social. Llavors va néixer la Fundació Catalana de Trasplantament, per iniciativa del doctor Josep Lloveras.

La Societat Catalana de Trasplantament pot dir amb humilitat, però alhora amb orgull, que ha contribuït a la creació de la gran disciplina dels trasplantaments d'òrgans i teixits. En el discurs inaugural del Congrés Internacional, jo citava unes paraules del gran poeta Jorge Guillén: "L'horitzó és inabastable i inexistent, però necessari", i afegia que aquestes paraules que motiven i són plenes de promeses poden aplicar-se també a la medicina. Com ho demostra la meravellosa història que us acabo d'explicar.

.....
Antonio Caralps
 Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Gestació i objectius de la FCT



Portada del Butlletí de Trasplantament N. 0, en anglès, corresponent als mesos de gener i febrer de l'any 1997. Aquest primer número del Butlletí de Trasplantament es va publicar no només en català i castellà, com tots els números següents, sinó també en anglès, per tal de donar més ressò internacional al llançament de l'òrgan oficial de la Societat Catalana de Trasplantament i l'Organització Catalana de Trasplantaments.

La Fundació Catalana de Trasplantament (FCT) és una fundació privada, benèfica i sense ànim de lucre, que es va crear estatutàriament lligada de forma molt estreta a la Societat Catalana de Trasplantament (SCT), per la qual cosa els membres de la Junta Directiva de la Societat són a la vegada els patrons de la Fundació i el càrrec de president de la Societat comporta també la presidència de la Fundació. D'altra banda, els expresidents romanen patrons vitalicis de la Fundació.

La seu oficial de la Fundació és la mateixa que la de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, com ho és també de la Societat. Això no obstant, la Secretaria oficial, on tenen lloc les reunions del

Patronat, és al despatx professional Advocats Associats, que al mateix temps actua com assessor legal de la Fundació. L'advocat Sr. Jaume Solé i Jané és el secretari del Patronat de la FCT. La FCT també compta amb l'assessoria fiscal i comptable d'Auditors i Fiscalistes d'Empresa.

Una activitat destacada de la SCT des de la seva creació, el 1984, és la celebració d'un congrés que es realitza cada dos anys. Aquests congressos van anar augmentant progressivament la seva capacitat de convocatòria i adquirint rellevància a nivell estatal, de manera que es van anar convertint en els congressos dels professionals del trasplantament de tota Espanya i tenint repercussió internacional gràcies a la publicació de les contribucions a la revista *Transplantation Proceedings* i a la presència de ponents destacats de tot el món. El prestigi que la SCT s'havia anat guanyant, el gran dinamisme dels grups trasplantadors de Catalunya i les bones relacions internacionals d'alguns dels seus membres, van propiciar que The Transplantation Society acceptés la candidatura de la Societat Catalana de Trasplantament i que posteriorment li atorgués l'organització del seu XVI World Congress, el 1996.

Aquest fet va ser clau per a la constitució de la FCT. De fet, enfront de la possibilitat de poder gestionar fons addicionals als necessaris per dur a terme el congrés amb excel·lència, vaig plantejar al Dr. Antonio Caralps la conveniència de crear una fundació lligada a la Societat Catalana de Trasplantament que podria permetre tenir una capacitat d'actuació no imaginada fins aleshores. Així va ser; sotmesa la proposta als membres de la Junta de la Societat, que a la vegada eren els membres del Comitè Organitzador del Congrés, es va considerar per unanimitat constituir-la en el temps més breu possible. Malgrat unes certes dificultats administratives, vam aconseguir, tanmateix, constituir-la oficialment el 28 de juliol de 1995, un any abans de la realització del congrés, tot i que no va quedar inscrita fins al 19 de març de 1996. Cal remarcar que en el curs de la preparació del congrés vam establir vies de comunicació directes amb els responsables de les centrals internacionals de les principals empreses farmacèutiques del sector, els quals van creure en la nostra capacitat organitzativa i en el treball que estàvem duent a terme per a l'elaboració d'un programa científic d'altíssima qualitat. La seva confiança es va concretar en la seva generosa contribució econòmica per a la realització del congrés mundial, però també en la seva sensibilitat a la nostra proposta de dotar la FCT per poder-la posar en marxa.

La FCT es va crear com una eina complementària per ajudar a la recerca i a l'activitat científica, a la formació de professionals i a la promoció del trasplantament sense, per això, fer cap feina substitutiva del que el nostre sistema sanitari amb les seves administracions ja es pressuposava que havia de dur a terme.

Tanmateix, la Fundació va considerar, ja des del moment fundacional, que tenia espai per poder fer aportacions en tots tres camps, tot i que els ajuts a la recerca van ser contemplats com una prioritat. La FCT, ben conscient del fet que els costos i les necessitats econòmiques del món de la recerca anaven molt més enllà de les seves possibilitats, va establir la fórmula d'atorgar beques-salari per a investigadors que participessin en projectes de recerca ja finançats, considerant que la infradotació de personal qualificat, malauradament, acostuma a caracteritzar la majoria de les subvencions per a la recerca. Amb aquestes beques, la FCT col·laborava de manera molt puntual, però sovint decisiva, per poder dur a terme adequadament molts projectes de recerca que altrament haguessin tingut dificultats importants. Certament,



Logotip original creat per l'escultor Josep Maria Subirachs per a la FCT.

així ha estat valorat per tots els grups investigadors de Catalunya, que any rere any han presentat les seves sol·licituds per a les quatre beques que la FCT convocava; de fet, el gran i mantingut interès per accedir a alguna d'aquestes beques va estimular la FCT per aconseguir augmentar a cinc les beques concedides, com ja s'ha fet en els darrers dos anys.

Amb la finalitat d'estimular l'activitat científica, la FCT va instituir des dels seus inicis un premi anual a la millor ponència sobre trasplantament presentada a un congrés nacional o internacional, convocat conjuntament amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, i un premi anual al millor article publicat sobre trasplantament en una revista nacional o internacional, convocat conjuntament amb la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, que comporta també el nomenament d'Acadèmic Corresponsal del guardonat.

La FCT també ha volgut col·laborar en l'àmbit de la formació de professionals amb una sèrie d'iniciatives encaminades a complementar la mancança de l'ensenyament específic de l'especialitat de trasplantament. La formació dels trasplantadors es realitza a través de la pràctica, durant un període limitat de la residència en les especialitats mèdiques i quirúrgiques relacionades amb el trasplantament, com la nefrologia, l'hepatologia, la cardiologia o les cirurgies corresponents, sense que existeixi una sistematització teòrica i pràctica específica per a cada òrgan ni per al que és comú i transversal de tots els trasplantaments.

Amb la voluntat, doncs, d'ajudar sobretot a sistematitzar els coneixements bàsics de tots els camps propis i relacionats amb el trasplantament, la FCT va decidir incentivar i donar suport a algunes iniciatives i realitzar-ne de pròpies. Així, l'any 1997 va patrocinar el Mestratge en Trasplantament d'Òrgans i Teixits, organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona, i els anys 2000 i 2002, un mestratge organitzat per la pròpia FCT amb conveni amb la Universitat Oberta de Catalunya. En el mateix àmbit de la formació de professionals, també va instituir els "Cursos Superiores de Trasplante" que es van impartir el 1997 i el 1998 per via presencial, i a partir de 1999 per via telemàtica, transformant-se des de l'edició del 2000 en els mestratges abans esmentats. L'any 2006, volent també incidir en la formació continuada dels trasplantadors, es va

organitzar un curs intensiu sobre immunitat innata.

Pel que fa a un altre dels objectius de la FCT com és la promoció del trasplantament, val a dir que l'activitat més significativa va ser la Marató de TV3 de 1999, tal com queda recollit en un altre apartat d'aquest mateix *Butlletí*. També va participar al Saló de la Infància i la Joventut de 1996 i va patrocinar el Programa d'Educació sobre la Donació i el Trasplantament per a les escoles d'ensenyament secundari de Catalunya, durant el curs escolar 98-99.

La FCT patrocina el *Butlletí de Trasplantament* que publiquen conjuntament la Societat Catalana de Trasplantament i l'Organització Catalana de Trasplantaments, que té periodicitat trimestral i s'edita en català i en castellà, ja que es distribueix a tot l'àmbit de l'Estat, amb un total de 2.000 exemplars. És l'òrgan de comunicació, tant de la Societat com de la Fundació, a través del qual s'informa de les activitats respectives, així com de l'activitat clínica de trasplantament de Catalunya. També inclou articles de revisió científics.

Per últim, la FCT i la SCT s'han dotat d'una pàgina *web* de la qual se'n parla més extensament en aquest mateix número especial del *Butlletí*.

.....
Josep Lloveras
 Primer President de la FCT



Edificis de la primera seu (a dalt) i de la seu actual (a baix) de la Secretaria de la Fundació Catalana de Trasplantament a la ciutat de Barcelona.

Presidents i Patronats de la FCT

La Fundació Catalana de Trasplantament es va crear estatutàriament lligada a la Societat Catalana de Trasplantament, de manera que els membres de la Junta Directiva de la Societat són a la vegada els patrons de la Fundació i el càrrec de president de la Societat comporta també la presidència de la Fundació. El càrrec

de president es renova cada dos anys i pot ser reelegit en un segon mandat. La meitat de la resta dels càrrecs es renoven cada quatre anys. D'altra banda, els expresidents romanen com a patrons vitalicis de la Fundació. Tots els càrrecs són escollits per votació secreta a l'Assemblea General de la Societat.



Josep Lloveras i Macià



Carles Margarit i Creixell



Josep M. Grinyó i Boira



Federico Oppenheimer i Salinas

PRESIDENTS I PATRONATS DE LA FCT

Maig 1996 - Març 1997

President: Josep Lloveras i Macià
Tresorer: Alberto Manuel Martínez Castela
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Antonio Caralps i Riera, Albert Grañena i Batista, Jordi Vilardell i Bregada, Carles Margarit i Creixell, Nicolás Manito Lorite

Març 1997 - Gener 2000

President: Josep Lloveras i Macià
Tresorer: Vicenç Martínez i Ibáñez
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Antonio Caralps i Riera, Jordi Vilardell i Bregada, Nicolás Manito Lorite, Juan Carlos García-Valdecasas Salgado, Ricard Solà i Puigjaner

Gener 2000 - Juny 2000

President: Josep M. Grinyó i Boira
Tresorer: Vicenç Martínez i Ibáñez
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Antonio Caralps i Riera, Juan Carlos García-Valdecasas Salgado, Josep Lloveras i Macià, Jaume Martorell i Pons, Eulàlia Roig i Minguell, Ricard Solà i Puigjaner

Juny 2000 - Març 2002

President: Josep M. Grinyó i Boira
Tresorer: Jaume Martorell i Pons
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Antonio Caralps i Riera, Juan Carlos García-Valdecasas Salgado, Josep Lloveras i Macià, Jaume Martorell i Pons, Eulàlia Roig i Minguell, Ricard Solà i Puigjaner

Març 2002 - Març 2004

President: Carles Margarit i Creixell
Tresorer: Jaume Martorell i Pons
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Josep M. Grinyó i Boira, Antoni Rimola i Castellà, Salvador Gil-Vernet i Cebrián, Antonio Caralps i Riera, Josep Lloveras i Macià, Jaume Martorell i Pons, Eulàlia Roig i Minguell

Març 2004 - Desembre 2005

President: Carles Margarit i Creixell
Tresorer: Federico Oppenheimer Salinas
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Josep M. Grinyó i Boira, Antonio Caralps i Riera, Josep Lloveras i Macià, Vicenç Brossa i Loidi, Antonio López Navidad, Salvador Gil-Vernet i Cebrián, Antoni Rimola i Castellà, Antoni Román i Broto

A partir de febrer de 2006

President: Federico Oppenheimer i Salinas
Tresorer: Daniel Serón i Micas
Secretari: Jaume Solé i Janer
Vocals: Jeroni Alsina i Rocasalbas, Josep M. Grinyó i Boira, Antonio Caralps i Riera, Josep Lloveras i Macià, Vicenç Brossa i Loidi, Antonio López Navidad, Antoni Román i Broto, Ramon Charco Torra, Lluís Castells i Fusté

FCT i OCATT

L'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT) és l'organisme que, a Catalunya, planifica, ordena i coordina les activitats relacionades amb l'obtenció, l'extracció, la distribució, l'intercanvi i el trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules per utilitzar-los amb finalitats terapèutiques en l'àmbit territorial de Catalunya.

El model organitzatiu del trasplantament es va començar a gestar durant l'any 1983 i va iniciar el seu funcionament durant el 1984; l'OCATT va ser creada per ordre del Departament de Sanitat l'any 1994. Actualment, l'OCATT depèn de la Subdirecció del Servei Català de la Salut. Des dels seus inicis, l'Organització Catalana de Trasplantaments va apostar perquè l'Administració sanitària treballés estretament amb els professionals sanitaris. És per això que es van crear comissions assessores per a cada tipus de trasplantament d'òrgans i teixits, així com la figura dels coordinadors hospitalaris de trasplantament. Treballar en el si d'aquestes comissions ha permès, al llarg d'aquests anys, desenvolupar protocols, crear grups de treball per establir criteris d'actuació, organitzar jornades i contribuir de manera important a la planificació de la donació i el trasplantament a Catalunya, amb l'assessorament que aquestes comissions han donat a l'OCATT en els diversos àmbits.

L'OCATT, com a entitat representant de l'Administració dins l'àmbit sanitari del trasplantament i seguint amb la línia d'apropar-se als professionals sanitaris, s'ha relacionat amb d'altres institucions representatives del mateix àmbit. En aquest sentit, les seves relacions amb la Societat Catalana de Trasplantament (SCT) i amb la Fundació Catalana de Trasplantament (FCT) han estat importants des dels seus inicis. Un exemple fruit d'aquesta relació el constitueix l'edició d'aquest *Butlletí de Trasplantament*, que ha estat una experiència conjunta, de divulgació científica i sanitària.

La FCT, creada uns anys després que la SCT, ha desenvolupat nombroses iniciatives al llarg d'aquests deu anys d'existència. En aquest sentit, cal destacar la important tasca realitzada en la formació de professionals, en l'estímul de la investigació i en la pròpia activitat científica, així com en la promoció social de la donació i el trasplantament.

Com a directora de l'OCATT, és un honor poder felicitar, per mitjà d'aquest *Butlletí* extraordinari,

Portades d'alguns números del Butlletí de Trasplantament, òrgan oficial de l'OCATT i la SCT, patrocinat per la FCT, que es publica trimestralment en castellà i en català.



Imatges extretes del web de l'OCATT: <http://www10.gencat.net/catsalut/ocatt/ca/htm>

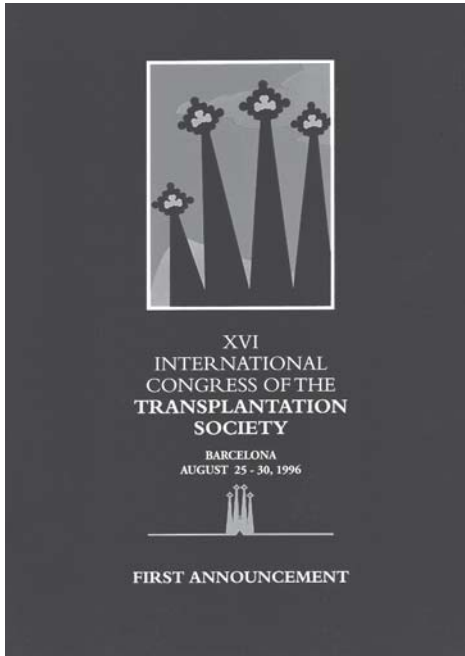
la FCT en el seu desè aniversari. Alhora, vull també agrair l'oportunitat de poder treballar conjuntament amb la societat científica que representa els professionals del trasplantament a Catalunya.

És voluntat de l'OCATT, seguir treballant de manera conjunta amb la SCT i la FCT, en tot allò que pugui contribuir a millorar l'activitat i la qualitat del trasplantament a Catalunya. Tenim encara un llarg camí per recórrer i molts projectes per desenvolupar conjuntament. De tots és conegut que el trasplantament és un àmbit de la medicina que requereix dels esforços i de la contribució de molts professionals i entitats de diversos àmbits, no només del sanitari. En aquest sentit, la col·laboració de les entitats que representen l'Administració i la societat científica contribueix, sense cap dubte, a garantir amb més probabilitat d'èxit qualsevol iniciativa.

Amb el desig de seguir col·laborant amb la SCT i la FCT, reitero la meua felicitació més sincera per aquests deu anys d'existència, tant en nom de l'OCATT com en el meu propi.

Roser Deulofeu i Vilarnau
Directora de l'Organització Catalana de Trasplantaments

XVI International Congress of The Transplantation Society



La Societat Catalana de Trasplantament va organitzar el XVI International Congress of The Transplantation Society la darrera setmana d'agost de 1996 a Barcelona. Aquest fet reflectia el dinamisme, la situació capdavantera i el reconeixement internacional del trasplantament en el nostre país. Aquell Congrés va ser una oportunitat extraordinària per consolidar la nostra projecció internacional, però també va significar un estímul important per als professionals espanyols, especialment per als catalans, i un motiu per incrementar el suport social que sempre necessita el trasplantament.

The Transplantation Society va ser fundada l'any 1966, de manera que en ocasió del Congrés de Barcelona complia el seu trentè aniversari: trenta anys de presència insubstituïble en la comunitat internacional del trasplantament. The Transplantation Society va ser fundada per Sir Peter Medawar (premi Nobel de Fisiologia i Medicina de 1960), John Converse, Jean Dausset (premi Nobel de Fisiologia i Medicina de 1988) i Felix Rapaport, després d'una reunió de la New York Academy of Sciences, que aquell any va dedicar bona part dels temes al trasplantament.

El primer congrés de The Transplantation Society es va celebrar a París la primavera de 1967 (ara fa exactament 40 anys), on es van presentar 80 ponències que es van publicar sota el títol *Advances in Transplantation*. L'any següent, el 1968, es va celebrar el segon congrés a Nova York i es va fundar la publicació *Transplantation Proceedings* com a òrgan de The Transplantation Society que publicaria, entre d'altres articles, les contribucions dels seus congressos.



A la revista *Transplantation Proceedings*, creada l'any 1968, es publiquen, entre d'altres, els articles presentats en els congressos internacionals de la *Transplantation Society*, així com aquells difosos en els de la *Societat Catalana de Trasplantament*.

Felix Rapaport va ser nomenat editor en cap i va romandre en el càrrec fins a la seva mort, l'any 2001. The Transplantation Society, que es va fundar amb poc menys de 200 afiliats, tenia el 1996 més de 2.000 afiliats, un fet que reflecteix la seva continuada funció com a primer fòrum de les diferents disciplines i especialitats, tant de ciència bàsica com clínica, relacionades amb el trasplantament. Probablement, la clau explicativa del seu continuat creixement ha estat el seu paper fertilitzador en la difusió del coneixement científic, sobretot a través dels seus congressos bianuals que constitueixen l'esdeveniment científic i d'interacció entre professionals més rellevant de la comunitat de trasplantament a escala internacional.



A l'esquerra, el Dr. Rapaport, soci fundador de la *Transplantation Society* i clau en l'elecció de Barcelona com a seu del XVI Congrés que l'esmentada societat va celebrar a la Ciutat Comtal l'any 1996. A la dreta, Sir Peter Brian Medawar, premi Nobel en Fisiologia i Medicina de 1960 i un dels socis fundadors de la *Transplantation Society*.

El Congrés de Barcelona va significar un punt d'inflexió determinant en la història dels congressos de The Transplantation Society. Es van rebre resums procedents d'un total de 54 països, 27 més que en la màxima edició prèvia, que va ser la de París de 1992. D'aquests països, 41 d'ells van estar representats en les comunicacions orals o en els pòsters. Val a dir que a Barcelona hi va haver 25 països que van enviar menys de 10 treballs, mentre que a París només van ser 7 països, cosa que reflecteix clarament que l'esdeveniment celebrat a Barcelona va afavorir la incorporació en aquests fòrums de professionals de països que tenien grans dificultats per dur a terme programes actius de trasplantament i de recerca.

Els 2.670 resums rebuts també van significar un salt important respecte de tots els congressos previs. La contribució dels Estats Units va destacar per sobre de les altres i va doblar la del Japó que, amb 353 treballs, va situar-se en segon lloc. Espanya va ocupar la cinquena posició, per sobre de França i d'Itàlia, i va doblar el nombre de resums enviats a París el 1992, la qual cosa va reflectir la intensa activitat que s'havia dut a terme en els darrers anys. D'altra banda, països que no van ser presents a París, com Polònia, Corea del sud o Taiwan, a Barcelona van ocupar llocs que podríem considerar destacats.

A Barcelona també es va multiplicar el nombre de simposis paral·lels fins arribar als 92, en els quals es van presentar 466 comunicacions orals; a més, es van acceptar 508 presentacions en format pòster. Els deu anys d'utilització de ciclosporina, el millor coneixement de tacròlimus, la introducció de micofenolat mofetil i les primeres experiències clíniques amb sirolimus, van posar de relleu que la immunosupressió entrava en una nova etapa en què els nous fàrmacs permetien individualitzar millor el tractament i propiciaven l'estalvi generalitzat de corticosteroides. Barcelona també va ser un moment de grans expectatives sobre el xenotrasplantament.

El Congrés de Barcelona també va representar un salt molt important en la participació, ja que es va registrar un total de 3.406 delegats de 82 països, una xifra mai assolida en cap altre congrés de trasplantament i que superava en més d'un 25% la màxima assistència que s'havia aconseguit a París l'any 1992. El Congrés de Barcelona va superar totes les expectatives i els càlculs que s'havien fet des de totes les instàncies. Aquesta participació tan elevada i la representació d'un nombre tan alt de països s'ha d'interpretar com una expressió ben clara de la globalització de l'activitat del trasplantament i del fet que la necessitat d'intercanvi i circulació d'informació dels rapidíssims progressos que es produeixen en el camp del trasplantament i d'altres especialitats mèdiques relacionades és indispensable. La candidatura de Barcelona es va gestar a partir d'una proposta que em va fer el Dr. Felix Rapaport l'any

1991 a Roma, on vam celebrar el primer congrés de la International Society for Organ Sharing, que havíem fundat un any abans i que era la continuadora dels International Symposium on Organ Procurement, el tercer i darrer dels quals jo mateix havia organitzat a Barcelona el 1989. El Dr. Rapaport havia estat una persona clau en el Council de la Transplantation Society des dels seus inicis i la seva influència continuava





sent molt decisiva. El suport que ell mateix donava a la nostra possible candidatura també estava molt ben vista per d'altres membres del Council, de manera que quedava fonamentalment a les nostres mans la presentació d'un projecte de congrés que fos consistent. Amb aquesta confiança vaig plantejar la proposta al Dr. Antonio Caralps, demanant-li que assumís la presidència del Congrés. Amb ell vam elaborar els trets fonamentals del projecte que vam sotmetre a la consideració de la Junta de la Societat Catalana de Trasplantament. La nostra candidatura va ser seleccionada pel Council de The Transplantation Society per competir amb les presentades per la societat escandinava de trasplantament que proposava Estocolm i per a la qual es van presentar els grups trasplantadors de Glasgow. Per votació secreta per correu dels membres de The Transplantation Society, la nostra candidatura se'n va endur la majoria de vots i va ser proclamada seu del congrés de 1996 durant l'assemblea general de The Transplantation Society, al Congrés de París de 1992.

A partir d'aquell moment, vam posar en marxa tota la dinàmica de la preparació del Congrés, que va ser participada intensament pel Comitè Organitzador Local compost per: President, Antonio Caralps; Vicepresidents, Josep Lloveras i Jeroni Alsina; Secretari, Carles Margarit; Tresorer, Alberto Martínez Cas-

telao; Programa científic, Josep M. Grinyó i Jaume Martorell; Programa institucional, Maria Antònia Viedma, i Programa social, Albert Grañena i Damià Obrador. Un fet particularment clau va ser l'elecció de l'agència organitzadora de congressos, que va recaure inicialment en Viajes Iberia i, a partir de principis de 1995, en AOPC, nova empresa constituïda per les dues persones de Viajes Iberia que n'havien portat la responsabilitat fins aleshores: Paloma Bellés i Margaret Townsend. Ambdues ja estaven familiaritzades amb el món del trasplantament ja que, des de Viajes Iberia, havien estat responsables de l'organització del Symposium on Organ Procurement, del Workshop on Fine Needle Aspiration Cytology and Biopsy de 1987 i del congrés de l'European Society for Organ Transplantation de 1989, tots ells celebrats a Barcelona. La capacitat i l'experiència de Paloma Bellés i de Margaret Townsend van ser absolutament determinants per l'èxit del Congrés. Per remarcar-ho, jo he repetit en més d'una ocasió que durant la preparació del Congrés i durant la seva realització sovint parlàvem primer de la solució "adequada" i després ens plantejàvem el problema.

De la preparació del Congrés voldria destacar l'entusiasme i la dedicació de tots els membres del Comitè Organitzador, que van fer possible que l'esdeveniment tingués una realització brillant, tant des del punt de vista del programa científic com del programa d'actes socials. L'assistència massiva dels congressistes va fer palès el seu interès, i els seus comentaris per la bona organització van ser generalitzats. Sense voler ser pretensiosos, podem dir que aquell Congrés de Barcelona ha quedat gravat molt gratament a la memòria dels que hi van participar i roman com una fita molt destacada en la història dels congressos internacionals de trasplantament.

El Comitè Organitzador es reunia cada dia una hora abans de començar les sessions del matí per repassar la marxa del Congrés i prendre les decisions que calien. Eren reunions molt profitoses que permetien resoldre imprevistos o modificar algunes coses que l'evolució del congrés demanava. Com anècdota, en recordo una que va ser molt apreciada pels congressistes: el primer dia, com estava programat, vam oferir durant els *coffee breaks* fruita fresca pelada i tallada, però, atès l'èxit que va tenir, vam decidir oferir-la durant totes les hores del Congrés. Logísticament no va ser gens senzill, però de la mà de la Paloma Bellés es va resoldre a la perfecció. Puc assegurar que encara ara hi ha algun participant estranger d'aquell Congrés que m'ho recorda.

Són de record molt especial alguns esdeveniments, com la cerimònia inaugural al Palau de Congressos, seguida d'una recepció de benvinguda a l'esplanada superior de les fonts de Montjuïc, amb càtering de primera qualitat. Va ser una nit d'estiu esplèndida, en la qual els assistents van poder gaudir d'una visió meravellosa de la ciutat, amb el Tibidabo al fons, des d'un punt gairebé màgic: la font principal i les de l'avinguda Maria Cristina il·luminades i en funcionament, el Palau Nacional il·luminat i amb el ventall dels set rajos encesos, amb la providencial aparició de la lluna plena per darrera del Palau, cap al final de la recepció. Com a detall que tothom va apreciar especialment, el Congrés va oferir passatge de taxis gratuït per a tots els participants fins als seus respectius hotels. La logística dels taxis va estar organitzada mil·limètricament i va resultar particularment efectiva: els congressistes eren dirigits a través d'un llarg passadís format per les hostesses del congrés (*the golden girls*, segons el Dr. Najarian, pel seu vestit color "or vell") fins a la sortida del pàrquing subterrani de l'avinguda Maria Cristina, d'on sortien els taxis en doble columna.

Un altre acte especialment remarcable per la seva brillantor va ser el Sopar del President, al Palau de Pedralbes, ofert a unes 350 persones entre membres dels comitès locals i internacionals, ponents convidats, moderadors de les sessions i revisors dels resums, amb els seus acompanyants.

No vull deixar d'esmentar el concert del tenor Josep Carreras, que estava previst realitzar-lo inicialment al Liceu i que va haver de ser transferit al Teatre Tívoli, per causa de l'incendi que va destruir el nostre teatre líric i per la impossibilitat de dur-lo a terme al Palau de la Música, perquè estava en obres. En Josep Carreras va oferir el recital dues vegades consecutives, atesa la insuficient capacitat del Teatre Tívoli, que es va omplir per duplicat per poder allotjar tots els congressistes. La gentilesa i l'esforç del tenor i els bons oficis del Dr. Albert Grañena, metge d'en Josep Carreras, van

permetre resoldre, amb l'aprovació i la satisfacció de tots els congressistes, una situació ben insòlita.

El sopar de comiat el vam fer al parc d'atraccions del Tibidabo, que va funcionar per ús exclusiu dels congressistes. L'amenaça de pluja va fer que, a la reunió diària que el Comitè Organitzador celebrava una hora abans de l'inici de les sessions del matí, es decidís comprar tres mil impermeables per cobrir l'eventualitat. No cal dir que al migdia la Paloma Bellés ja els tenia a punt. Malgrat els impermeables, la nostra inquietud anava creixent perquè la pluja, que havia començat de bon matí, continuava caient pausadament i intensament passada la mitja tarda, a l'hora de traslladar els congressistes, que estaven tan entusiasmats amb com havien viscut el Congrés que gairebé ningú no es volia



Antonio Caralps, Josep Carreras, el president de Fujisawa i Josep Lloveras.

perdre el Tibidabo, encara que fos amb impermeable i sota la pluja. Noranta-un autobusos van traslladar més de tres mil persones en poc més de 45 minuts. El miracle es va produir just quan arribaven els últims al Tibidabo: va parar de ploure i ens va tornar a saludar la lluna. El Dr. Najarian estava tan content que en baixar d'una de les atraccions més tremendes em va confessar que quan estava de cap per avall, a vint metres d'alçada, gairebé sentint-se morir de la impressió, va pensar que podia ser una manera molt bonica d'anar-se'n al Paradís, amb Barcelona als seus peus, després d'un Congrés tan meravellós, una preciosa nit d'estiu.

.....

Josep Lloveras

Co-Chairman del XVI International Congress of The Transplantation Society

Congressos de la SCT

Des de la seva fundació, la Societat Catalana de Trasplantament (SCT) va entendre que la seva activitat central i més rellevant hauria de ser la congressual. El naixement de la SCT representava una relativa innovació respecte de les clàssiques societats científiques que habitualment es corresponien a una especialitat mèdica, quirúrgica o bàsica. La SCT va néixer per reunir de manera transversal, sota el mateix paraigua, diferents especialistes clínics o bàsics que estiguessin implicats en el trasplantament d'òrgans o teixits. Precisament la SCT es va fundar a mitjan dels anys 80, quan el trasplantament renal s'efectuava amb programes en la seva majoria consolidats, i per recollir, a més, els programes emergents de trasplantaments hepàtics, pancreàtics i cardíacs. Un altre dels aspectes a considerar en els programes dels congressos de la SCT era la promoció de la donació d'òrgans que, no cal dir-ho, és una condició *sine qua non* per a l'existència de programes de trasplantament adequadament dimensionats.

El primer congrés de la SCT es va celebrar l'any 1985. Podríem dir que aquest congrés es va celebrar quasi per encàrrec. Hi havia un sentiment general que la florent activitat de trasplantament s'havia d'aglutinar al voltant d'un esdeveniment comú, i així, el programa d'aquest primer congrés es va elaborar després de trucades personals i sobre la base de suggeriments de diferents col·legues i amics sobre els temes més candents o d'interès mutu compartit. Va ser un congrés per invitació i obert a tota la comunitat de trasplantament espanyola. En el mateix congrés es va celebrar, a més, un important simposi

sobre l'organització de l'obtenció d'òrgans i teixits, on es van contrastar els diferents models organitzatius europeus, en un moment en què encara no existien ni la Organización Nacional de Trasplantes (ONT) ni tampoc l'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT). L'intercanvi d'opinions a les sales i als passadissos sobre els èxits i limitacions dels models europeus va ajudar, sense cap dubte, a dissenyar les nostres pròpies organitzacions, que tan bons resultats han donat en aquests darrers 20 anys. Les ponències d'aquest congrés es van editar posteriorment en un llibre la portada del qual estava a càrrec de Josep Maria Subirachs, que gentilmente va col·laborar amb la SCT, que també li deu el seu logotip.

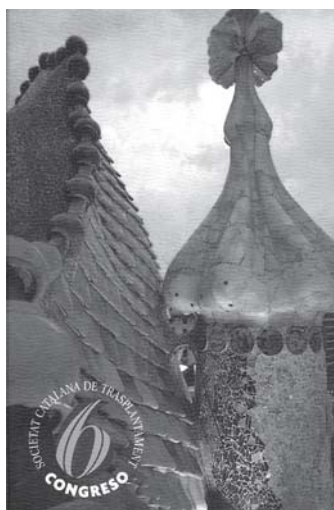
Després d'aquesta primera edició, els congressos de la SCT van entrar en una periodicitat que des de fa més de 10 anys és bianual. El naixement de la SCT va coincidir amb l'inici de l'anomenada era de la ciclosporina, que va permetre la consolidació i expansió dels diferents programes de trasplantament d'òrgans sòlids, i gosaríem dir també que la temàtica dels congressos ha reflectit la història natural de l'evolució del trasplantament en el nostre país. L'organització dels congressos de la SCT sempre ha estat basada en una àmplia col·laboració i participació de la comunitat espanyola de trasplantament, essencial per a l'èxit d'aquests esdeveniments. Cal dir també que des de la SCT s'ha col·laborat en l'organització del congrés de l'European Society for Organ Transplantation (ESOT) el 1989, i de The Transplantation Society el 1996.

Un altre dels aspectes a destacar és que, des de finals dels 80, *Transplantation Proceedings* (TP)





Des de finals dels anys 80, Transplantation Proceedings (TP) és la publicació oficial de la SCT, en la qual es recullen les ponències i comunicacions presentades en els congressos, i els proporciona difusió mundial.



és la publicació oficial de la SCT, on es recullen les ponències i comunicacions presentades en els congressos, cosa que els hi dona una difusió mundial. Això va ser possible gràcies a la receptivitat i simpatia cap a la nostra comunitat del professor Félix Rapaport, editor fundador de TP, que sempre va assistir als nostres congressos i que va morir només unes setmanes després de la seva visita a Barcelona per assistir al sisè congrés de la SCT, el gener de 2001. Aquesta activitat editorial ha seguit amb el nou editor de TP, el professor Barry Kahan, que també ha participat reiteradament en els nostres congressos i al qual agraiem des d'aquí la seva valuosa col·laboració.

En els congressos de la SCT s'han atorgat les Medalles d'Or a destacats membres de la comunitat científica en l'àmbit del trasplantament com a reconeixement per la seva trajectòria professional i humana. Han

estat mereixedors d'aquest guardó els professors Calne, Starzl, Gil-Vemet, Caralps, Rapaport, Sutherland, Kahan, Najarian, Ponticelli i, aquest 2007, el professor Carles Margarit, a qui se li atorga pòstumament i els mèrits del qual estan en la ment de tots. D'altra banda, també s'han atorgat sengles Medalles d'Or Honorífiques als cantants d'òpera Josep Carreras i Jaume Aragall, per la seva contribució a la promoció i difusió del trasplantament.

Finalment, i a les portes del novè congrés, voldríem expressar el nostre agraïment a tots aquells col·legues que amb la seva implicació i entusiasme han fet dels congressos de la SCT el que són avui dia, un punt de trobada del nostre dinàmic col·lectiu.

.....
Josep M. Grinyó
 Expresident de la SCT

Guardons i premis

La Societat Catalana de Trasplantament va instituir la Medalla d'Or com el seu màxim guardó per honrar les persones més rellevants de tot el món en el camp del trasplantament, el treball de les quals ha estat excepcionalment important per al progrés i l'expansió del trasplantament. La Medalla d'Or va ser dissenyada especialment pel nostre escultor més reconegut internacionalment, Josep Maria Subirachs, autor també del logotip de la Societat i de la Fundació, així com d'unes quantes litografies que va realitzar específicament amb motiu de diversos congressos de trasplantament. Per la seva banda, la Fundació Catalana de Trasplantament, amb l'objectiu de reconèixer l'activitat científica dels

trasplantadors de tota Espanya, va instituir des de la seva creació dos premis anuals, un d'ells, gràcies a la iniciativa de l'acadèmic Dr. Antonio Caralps, convocat conjuntament amb la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, per al millor article publicat sobre trasplantament en una revista espanyola o estrangera, que està dotat amb 1.500 euros i que comporta el nomenament d'Acadèmic Corresponsal al primer signant, i un altre premi, convocat conjuntament amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, a la millor ponència sobre trasplantament presentada en un congrés d'àmbit nacional o internacional, dotat també amb 1.500 euros.

Medalles d'or			Medalles d'or honorífiques		
1996	Sir Roy Calne	2003	David Sutherland	1996	Josep Carreras
1996	Thomas Starzl	2003	Barry Kahan	1997	Jaume Aragall
1999	Josep Gil-Vernet	2005	Claudio Ponticelli		
1999	Antonio Caralps	2005	John Najarian		
2001	Felix Rapaport	2007	Carles Margarit (póstuma)		



Sir Roy Calne



Thomas Starzl



Josep M. Gil-Vernet



Antonio Caralps



Felix Rapaport



David Sutherland



Barry Kahan



Claudio Ponticelli



John Najarian



Carles Margarit

PREMIS FCT A LA MILLOR PONÈNCIA SOBRE TRASPLANTAMENT

1997

Premiat: Frederic Oppenheimer Salinas
Ponència: "Impact of donor age on evolution of kidney transplant, analysis of 1499 cases. Period 1990-1995"

1998

Premiat: Josep M. Cruzado
Ponència: "Long-term protective effect of a platelet activating factor antagonist alter renal warm ischemia combined with reduced nephron mass"

1999

Premiat: Joan Torras Ambrós
Ponència: "Long-term protective effect of a platelet activating factor antagonist after renal warm ischemia combined with reduced nephron"

2000

Desert

2001

Premiat: Ricard Valero
Ponència: "Normothermic Recirculation Reduces Primary Graft Dysfunction of Kidneys Obtained from Non-Heart-Beating Donors"

2002

Premiada: Inmaculada Herrero-Fresneda
Ponència: "Different contribution of Cold ischemia and Alloreactivity to elemental lesions of Chronic Trasplant Nephropathy"

2003

Premiat: Francesc Fernández Avilés
Ponència: "Home-based autologous stem cell transplantation: a single-center experience"

2004

Premiat: Constantino Fontdevila
Ponència: "Detailed analysis of biliary complications after adult living donor liver transplantation"

2005

Premiat: A. Amador Marchante
Ponència: "Ischemic preconditioning during donor procurement in orthotopic liver transplantation. Preliminary results of a prospective and randomized trial"

2006

Premiada: María Carlota Londono
Ponència: "Hyponatremia has bad prognostic significance in cirrhotic patients receiving liver transplantation"

2007

Premiat: Oriol Bestard
Ponència: "Inducció d'hiporesposta donant-específica amb teràpia immunosupressora lliure d'anticalcineurínics i esteroides en trasplantats renals"

PREMIS FCT AL MILLOR ARTICLE PUBLICAT SOBRE TRASPLANTAMENT

1997

Premiat: Juan Figueras
Article: "The deleterious effect of donor high plasma sodium and extended preservation in liver transplantation"
Publicació: *Transplantation*

1998

Premiat: Vicens Martí
Article: "Assessment of the appropriateness of the decision of heart transplantation in idiopathic-dilated cardiomyopathy"
Publicació: *American Journal of Cardiology*

1999

Premiat: J. M. Morales Cerdán
Article: "Membranous glomerulonephritis associated with hepatitis C virus infection in renal transplant patients"
Publicació: *Transplantation*

2000

Premiat: Emilio Fernández Espejo
Article: "Cellular and Functional Recovery of Parkinsonian Rats after Intrastratial Trasplantation of Carotid Body Cell Aggregates".
Publicació: *Neuron*

2001

Premiat: Josep M. Llovet
Article: "Intention-to-Treat Analysis of Surgical Treatment for Early Hepatocellular Carcinoma: Resection Versus Transplantation".
Publicació: *Hepatology*

2002

Premiat: Josep M. Cruzado
Article: "Influence of nephron mass in development of chronic renal failure after prolonged warm renal ischemia"
Publicació: *American Journal of Physiology*

2003

Premiada: Núria Lloberas
Article: "Postischemic renal oxidative stress induces inflammatory response through PAF and oxidized phospholipids. Prevention by antioxidant treatment"
Publicació: *The FASEB Journal*

2004

Premiada: Leticia Fernández
Article: "Preconditioning protects liver and lung damage in rat transplantation: role of xantine/xantine oxidase"
Publicació: *Hepatology*

2005

Premiat: Alberto Sánchez-Fueyo
Article: "TIM-3 inhibits T helper type 1-mediated auto and alloimmune responses and promotes immunological tolerance"
Publicació: *Nature Immunology*

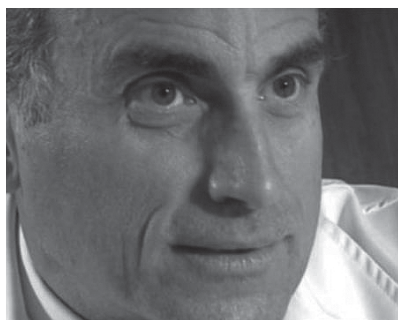
2006

Premiat: Miguel Hueso Val
Article: "Angiotensin converting enzyme genotype and chronic allograft nephropathy in protocol biopsies"
Publicació: *Journal of the American Society of Nephrology*

2007

Premiada: María José Soler
Article: "Circulating endothelial progenitor cells after kidney transplantation"
Publicació: *American Journal of Transplantation*

In memoriam de Carles Margarit



En el moment de la seva mort, el Dr. Carles Margarit i Creixell era Cap de secció de la Unitat Hepatobilpancreàtica de l'Hospital Vall d'Hebron de Barcelona, Cap de trasplantament hepàtic infantil de l'Hospital Infantil Vall d'Hebron i Professor titular de cirurgia de la Facultat de Medicina de la UAB. A més, ocupava el càrrec de president de la Societat Catalana de Trasplantament.

Va destacar com a estudiant de medicina i es va llicenciar l'any 1973 amb 15 matrícules d'honor. Va ser resident de cirurgia en el Servei de Cirurgia General, encapçalat pel Dr. J. Bonnin, a l'Hospital Vall d'Hebron. L'any 1978, va ser contractat com adjunt en el Servei de Cirurgia General de l'Hospital Prínceps d'Astúries de Bellvitge. El 1983 es va traslladar a l'Hospital Sloan Catering, de Nova York, amb el suport d'una beca Fiss, on va consolidar els seus coneixements en cirurgia oncològica. Allà va assistir a una conferència del professor Thomas E. Starzl sobre trasplantament hepàtic, cosa que va motivar el seu trasllat a la ciutat de Pittsburgh amb l'objectiu de familiaritzar-se amb tots els detalls d'aquest apassionant camp.

El 1984, després de tornar a Barcelona, va realitzar, juntament amb el Dr. Eduardo Jaurrieta, el primer trasplantament hepàtic del nostre país, concretament a l'Hospital Vall d'Hebron, i un any després portava a terme, amb el Dr. Martínez Ibáñez, el primer trasplantament hepàtic infantil, aquest cop a l'Hospital Infantil Vall d'Hebron.

Durant els anys que va treballar a l'Hospital Prínceps d'Astúries de Bellvitge, va ser autor de múltiples articles relacionats amb la cirurgia hepàtica. L'any 1986 va obtenir el seu doctorat a la Universitat Autònoma de Barcelona i va realitzar un extraordinari treball sobre la immunosupressió en el trasplantament hepàtic humà. El 1988, ja com a Cap de secció, va iniciar el trasplantament hepàtic en adults a l'Hospital Vall d'Hebron i va convertir la Unitat de Cirurgia Hepatobilpancreàtica d'aquest hospital en un centre de referència del país. L'any 1992, va dur a terme, amb el Dr. J. Astudillo i l'equip de pneumologia de l'Hospital Vall d'Hebron, el primer trasplantament de pulmó que va tenir èxit a l'Estat espanyol. Autor de més de 400 publicacions i múltiples comunicacions, va rebre diversos premis per la seva trajectòria professional i investigadora.

Però Carles Margarit no ho va tenir fàcil. Era una persona carismàtica, volguda, estimada i idolatrada per molts, alhora que temuda, envejada i fins i tot odiada per d'altres, però que mai deixava indiferents els altres. Carles era una persona fidel als seus principis, per qui l'únic argument era, en ocasions, el propi convenciment que tenia de les coses, un convenciment tan profund i arrelat que amb molta freqüència aconseguia transmetre'l als altres. El 1992 no va aconseguir superar l'oposició per obtenir la plaça de professor titular de cirurgia després de treballar diversos anys com a professor interí i va tenir que esperar dos anys més per arribar a aquest lloc. Pel seu excel·lent *curriculum* i la seva trajectòria professional, l'any 1996 el Consell Superior d'Universitats el va eximir del requisit de tres anys de professor titular que ha de tenir un professor per presentar-se a una plaça de catedràtic. Sorprenentment, quasi una dècada després, l'any 2005, pocs mesos abans del seu decés, no va superar el primer exercici (l'exposició del *curriculum*) de l'habilitació per a catedràtic de cirurgia celebrat a Oviedo.



El professor Carles Margarit dirigint-se al públic assistent a un acte que va tenir lloc en el Palau de la Música, durant el congrés de la SCT celebrat l'any 2005.



La consellera de Sanitat, Marina Gelli i els professors John Najarian i Carles Margarit, en el congrés de la SCT de 2003.



El professor Carles Margarit (esquerra), al costat del Dr. Ramón Charco en una de les seves freqüents sortides a la muntanya.

Jo vaig conèixer Carles Margarit l'any 1984, quan vaig ingressar com a resident de cirurgia general a l'Hospital Prínceps d'Astúries de Bellvitge. Encara que llavors no vam coincidir en el mateix equip, ràpidament ens va unir l'afició per la muntanya i l'esquí. El gener de 1985 vaig acompanyar Carles a la seva primera sortida d'esquí de muntanya. Vam ascendir el pic de l'Anet. Quan vam iniciar l'ascensió, jo estava segur que no arribaria: tot i que el seu ritme era molt bo, l'esforç que havia de realitzar era molt superior al meu, atès que ell havia de compensar la manca de tècnica amb la força física; vaig quedar-me atònit de veure com una persona podia progressar per aquells pendents amb tanta fortalesa i resistència la primera vegada que es posava uns esquís de muntanya. Ens vam quedar al coll de Coronas, a pocs metres del cim; podria haver arribat, però va preferir reservar les forces que li quedaven per gaudir del descens per la glacera. Moltes vegades, en els anys següents, vaig recordar aquella primera sortida amb gran afecte.

A partir d'aquest moment, vaig començar a conèixer Carles Margarit, que llavors era una persona extremadament tímida, reservada i amb molt pocs però molt bons amics, però amb una gran fortalesa física i mental. Era un ésser humà que transmetia seguretat i que en les sortides d'esquí de muntanya es mostrava afable i tolerant. Durant l'època que vam treballar junts a l'Hospital de Bellvitge vam realitzar moltes sortides a la muntanya. Quan el 1989 em va proposar traslladar-me amb ell a l'Hospital Vall d'Hebron, no ho vaig dubtar ni un moment. Carles Margarit era una persona emprenedora i incansable. A l'hivern sempre estava pendent de la informació meteorològica i quan hi havia neu recent, així que podíem, ens escapàvem a esquiar. Tant a la muntanya com a l'hospital, en Carles era una persona perseverant, jo diria que, fins i tot, tossut. Si havia fet un pla, sempre volia dur-lo a terme, encara que fossin dies amb una previsió meteorològica dolenta. En Carles era una persona que arriscava i aquesta és una qualitat que diferencia els triomfadors dels que no ho són.

El treball diari amb el Dr. Margarit no era fàcil. Era una persona dura, que no es relaxava ni un moment, i que quan es plantejava una fita no parava fins aconseguir-la. És cert que a vegades va topar amb murs infranquejables, però el que ningú, mai, li podrà treure és que sempre se'l veia venir des de lluny i amb el cap ben alt.

Quan sortíem a la muntanya i s'havia d'arribar a un determinat lloc o refugi, no parava fins que arribava. Un diumenge a la nit em va trucar al mòbil per

explicar-me que havia fet el pic de Possets per Viadós. Aquesta via es considera el descens amb esquís més llarg dels Pirineus. Em va dir que a la meitat de l'ascensió se li havia trencat una fixació d'un esquí i que havia hagut de pujar caminant fins al cim, enfonsant-se en la neu fins als genolls. Segons ell, el descens caminant va ser esgotador. La majoria de persones a qui els hi hagués passat això haguessin donat mitja volta, però en Carles no: ell no es va aturar fins que va arribar al cim.

M'agradaria ressaltar de Carles Margarit la seva honestedat i altruisme. És cert que el Dr. Margarit no regalava res, però en la meua opinió personal, crec que posava els mitjans perquè cada persona trobés el seu lloc. Fa ja més d'un any, en un sopar celebrat a Barcelona amb motiu del darrer simposi de donant viu organitzat per l'Hospital Clínic, on compartíem taula amb cirurgians de l'Hospital Clínic i nord-americans de la talla dels Drs. Fuster i García-Valdecasas, en Carles em va parlar sobre l'excel·lent relació que seguíem mantenint, per bé que en aquell moment jo ja treballava en un altre hospital. I referint-se a l'esquí, va dir textualment: "el Dr. Charco i jo fa anys vam fer un tracte: jo li vaig ensenyar a trasplantar i ell em va ensenyar l'esquí de muntanya, l'esport que més m'apassiona del món".

Les seves cendres reposen ara en la cara nord de la serra del Cadí, emblemàtica muntanya dels Pirineus catalans, situada a la Cerdanya, lloc on Carles acostumava a dir que volia retirar-se per descansar en la darrera etapa de la seva vida. Crec que Carles Margarit pot descansar ben tranquil i que nosaltres hem de donar-li les gràcies per tot el que ens ha donat

.....
Ramón Charco
 Vocal del Patronat de la FCT

Beques de la FCT

Una de les activitats més importants de la FCT és el finançament de projectes d'investigació: durant els darrers 10 anys, aquesta organització ha finançat quasi 40 projectes de recerca.

Independentment del notable nombre de projectes, és important reconèixer tota una generació de joves investigadors en el camp del trasplantament a Catalunya als quals els vincula un projecte d'investigació de la

FCT. Aquest és el millor vincle possible amb la jove investigació en trasplantament i reflecteix l'òptima salut i projecció cap al futur de què gaudeix la FCT en aquesta activitat.

Estem convençuts que els propers anys seran tan o més fructífers en la investigació sobre trasplantament a Catalunya i, de ben segur, la FCT continuarà exercint un paper molt rellevant en aquest camp.

BECARIS I PROJECTES FINANÇATS PER LA FCT (1997-2007)

1997

Immaculada Herrero Fresneda

Laboratori de Nefrologia Experimental, CSUB, Barcelona

Projecte: "Efecte protector d'un antagonista del PAF (UR 12670) sobre la nefropatia crònica induïda per la lesió d'isquèmia-reperfusió associada a la reducció de massa nefròtica."

Montserrat Plana Prades

Servei d'Immunologia, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Estudi d'una nova via de transducció de senyals i anàlisi de la regulació del cicle cel·lular en la resposta aHègena."

Jeanine Tabet Almeida

Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Trasplantament hepàtic experimental en el porc amb donant de cor aturat. Efecte de las maniobres de reanimació (massatge cardíac i substàncies vasoactives) sobre el condicionament del donant potencial."

Francesca Vargas Nieto

Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona

Projecte: "Paper de l'endotoxina i l'expressió insular de CD14 en el fracàs dels empelts d'illots pancreàtics."

1998

Immaculada Herrero Fresneda

Laboratori de Nefrologia Experimental, CSUB, Barcelona

Projecte: "Prevenició de la nefropatia crònica del trasplantament i de la lesió renal crònica induïda per isquèmia-reperfusió amb antagonistes del receptor del factor d'activació de les plaquetes."

Francesca Vargas Nieto

Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona

Projecte: "Paper de l'endotoxina en el fracàs de la implantació d'illots pancreàtics."

Raúl Almenara Santacristina

Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Trasplantament hepàtic experimental en el porc amb donant de cor aturat. Estudi del model d'acció del *bypass* cardiopulmonar (recirculació a 37 graus i oxigenació tissular). És una forma de condicionament isquèmic?"

Víctor Nacher i García

Laboratori de Diabetis i Endocrinologia Experimental CSUB, Hospital de Bellvitge, Barcelona

Projecte: "Normoglicèmia en el trasplantament d'illots pancreàtics criopreservats: massa beta trasplantada."

1999

María Pilar Luque Gálvez

Servei d'Urologia, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Trasplantament renal experimental en el porc amb ronyó de donant de cor aturat en situació marginal. Caracterització de la lesió renal per isquèmia-reperfusió. Marcadors de viabilitat de l'empelt."

Marta Riera i Oliva

Laboratori de Nefrologia Experimental, Campus de Bellvitge, Universitat Autònoma de Barcelona

Projecte: "Efecte protector del preconditionament isquèmic renal en el dany causat per isquèmia-reperfusió. Paper de l'òxid nítric de l'endotelina."

David García Molleví

Departament de Cirurgia, Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge, Barcelona

Projecte: "Estudi del mecanisme protector exercit pel 21-aminoesteroid U74389G en la lesió per isquèmia-reperfusió en un model de isotrasplantament intestinal heterotòpic."

Pablo Javier Iñigo Gil

Unitat de Trasplantament Renal, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Estudi de la nefrotoxicitat i fibrogènesi introduïda per la hipertensió i el tractament immunosupressor en el model experimental d'autotrasplantament renal."

2000

Juan Ignacio Aróstegui Gorospe

Unitat d'Al·loreactivitat, Institut Català d'Oncologia, Servei d'Hematologia Clínica, Hospital Duran i Reynals, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Anàlisi de les disparitats de l'antigen menor d'histocompatibilitat HA-1 en el trasplantament de progenitors hematopoètics i la seva possible implicació en el desenvolupament de la malaltia de l'empelt contra l'hoste."

Hugo Pablo Luis Barros Schelotto

Servei de Cirurgia General, Hospital Clínic, Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica, Barcelona

Projecte: "Trasplantament hepàtic experimental en el porc amb donant de cor aturat. Paper de l'adenosina i de l'òxid nítric durant la recirculació normotèrmica."

Miguel Hueso Val

Laboratori de Biologia Molecular, Servei de Nefrologia, Hospital de Bellvitge, Fundació Pi i Sunyer, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Estudi de l'expressió de TGF-1 i components de la matriu extracel·lular per PCR quantitatiu en el trasplantament renal humà."

Olga Millán López

Servei d'Immunologia, Hospital Clínic, Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica, Barcelona

Projecte: "Activitat de l'enzim IMPDH como a marcador d'immunosupressió."

2001

Marta Español Fabregat

Servei d'Endocrinologia i Diabetis, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Trasplantament d'illots pancreàtics per al tractament de la diabetis: expressió de CDK4 i inducció de la replicació cel·lular de l'empelt."

Eduardo Nicolás Heredia

Departament de Bioanalítica Mèdica, Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona

Projecte: "Paper del preconditionament isquèmic en la lesió associada al síndrome per isquèmia-reperfusió en el trasplantament hepàtic en l'empelt i en els òrgans a distància."

Silvia Margarita Beà Bobet

Departament d'Anatomia Patològica, Unitat d'Hematologia, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Mecanismes patogènics dels síndromes limfoproliferatius associats al trasplantament d'òrgans sòlids i el seu possible valor predictiu en l'evolució dels malalts."

Olga Millán López

Servei d'Immunologia, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Avaluació individualitzada de la teràpia immunosupressora basada en la mediació de marcadors biològics."

2002**Montserrat Cofan Pujol**

Unitat de Trasplantament Renal, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Arteriosclerosi accelerada en el trasplantament renal: efecte de la dislipèmia i relació amb el tractament immunosupressor."

Mireia Morell Ginestà

Departament de Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques, Fundació August Pi i Sunyer, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Estudis de l'hemostàsia en un model de xenotrasplantament hepàtic en rosegadors."

Raquel Pluvinet Ortega

Institut de Recerca Oncològica, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Teràpia gènica per a la prevenció del rebuig en un model experimental de aHotrasplantament renal. Utilització de molècules antisentit per al blocatge de la senyal coestimuladora CD40-CD40L."

2003**Judit Jané Valbuena**

Projecte: "Estratègies d'obtenció i trasplantament de cèl·lules

pancreàtiques diferenciades a partir de cèl·lules mare embrionàries (ES): aproximació a una futura aplicació en teràpia cel·lular."

Àlex Gutiérrez Dalmau

Unitat de Trasplantament Renal, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Nefrotoxicitat induïda per l'associació d'anticalcineurínics i sirolimus: paper de la glicoproteïna P."

Marcelo Cechinel Reis

Unitat de Cirurgia Hepatobiliar i Trasplantament Hepàtic, Hospital de la Vall d'Hebrón, Barcelona

Projecte: "Estudi de la lesió d'isquèmia-reperfusió en el trasplantament hepàtic porcí. Valoració de l'administració de prostaglandina E1 per via portal durant la fase de revascularització de l'empelt hepàtic."

2004**Guillermo Suñé Rodríguez**

Centre d'Investigacions en Bioquímica i Biologia Molecular, Hospital Vall d'Hebrón, Barcelona

Projecte: "Mecanismes moleculars implicats en la nefrotoxicitat produïda per ciclosporina A (CsA) i FR506 en el túbul proximal renal."

Gabriela Alperovich

Laboratori de Nefrologia Experimental, Departament de Medicina, Universitat de Barcelona

Projecte: "Noves estratègies en la modulació de la resposta inflammatòria per a la prevenció de les lesions renals d'isquèmia-reperfusió. Interferència de l'ARN de CD40."

Leire Barquín Fernández

Institut Clínic de Malalties Cardiovasculars (ICMCV), Laboratori de Cardiologia Experimental, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Efecte de la modulació de l'angiogènesi en la vasculopatia crònica de l'empelt."

Ofelia Martínez Estrada

Departament de Biologia Cel·lular, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona

Projecte: "Estudi dels progenitors de les cèl·lules endotelials en la sang perifèrica de pacients trasplantats renals. Correlació de la seva concentració sanguínia amb els factors de risc cardiovascular. Estudi de la seva capacitat de maduració i dels gens implicats."

2005**Violeta Beltrán Sastre**

Centre d'Oncologia Molecular, Hospital Duran i Reynals, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Detecció i estudi dels nous marcadors moleculars de rebuig: la proteïna quinasa Par1/Emk1, un regulador de la polarització limfocitària."

Anna Aubareda Rodríguez

Centre de Genètica Molecular, Institut de Recerca Oncològica, Hospital Duran i Reynals, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Interacció de calcineurina amb el seu inhibidor endogen calcipresina 1: anàlisi estructural per al disseny de nous fàrmacs."

Isabel Puig-Pey Comas

Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Caracterització immunològica de receptors d'un trasplantament hepàtic tolerants al seu empelt."

José Antonio Carrión Rodríguez

Servei d'Hepatologia, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Anàlisi de la variabilitat genètica del VHC i la seva resposta al tractament antivíric abans i després del trasplantament hepàtic."

2006**Meritxell Ibernón Vilaró**

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona

Projecte: "Inflamació de baix grau, nefropatia crònica del trasplantament i ateromatosis posttrasplantament."

Rosa María Franco Gou

Departament de Patologia Experimental, Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona

Projecte: "Noves estratègies farmacològiques i quirúrgiques en el trasplantament ortotòpic de fetge amb empelt de mida reduïda en la rata."

David Calatayud Mizrahi

Projecte: "Influència de la variació del flux portal sobre l'aparició del síndrome *small-for-size* en el trasplantament hepàtic en porcs."

Marcel·la Franquesa Bartolomé

Campus de Bellvitge, Hospital Universitari de Bellvitge, Hospitalet de Llobregat, Barcelona

Projecte: "Noves estratègies de modulació de la resposta immunoinflamatòria postisquèmica per a la prevenció de la nefropatia crònica de l'aHoempelt. Interferència de l'ARN de CD40 i inhibició d'mTOR. Subestudi *in vitro* de la modulació de la interacció cel·lula dendrítica-cèl·lula T."

Isabel Puig-Pey Comas

Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Caracterització immunològica de receptors d'un trasplantament hepàtic tolerants al seu empelt."

2007**Isamail Ben Mosbah**

Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (CSIS), Departament de Patologia Experimental

Projecte: "Preservació en el metabolisme energètic en la lesió produïda per isquèmia-reperfusió associada al trasplantament hepàtic. Millora de les solucions de preservació (MAE/PC15/03 p)."

Pedro López-Álvarez

Servei d'Obtenció i Teixits per al Trasplantament, Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, Barcelona

Projecte: "Desenvolupament d'un sistema electrònic de suport per a la gestió i presa de decisions per a la distribució i assignació d'òrgans humans per al trasplantament."

Laia Bosch Presegué

Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Centre d'Oncologia Molecular (COM), Hospitalet de Llobregat

Projecte: "Estudi de la funció del CD200 endotelial en el trasplantament."

Ignacio Revuelta Vicente

Unitat de Trasplantament Renal, Servei de Nefrologia, Hospital Clínic, Barcelona

Projecte: "Estudi comparatiu de mutacions en l'eix de senyalització P13-K/PTEN/Akt en el càncer colorectal en pacients trasplantats renals tractats amb inhibidors de la calcineurina respecte de la població general."

Amelia Judith Hessheimer

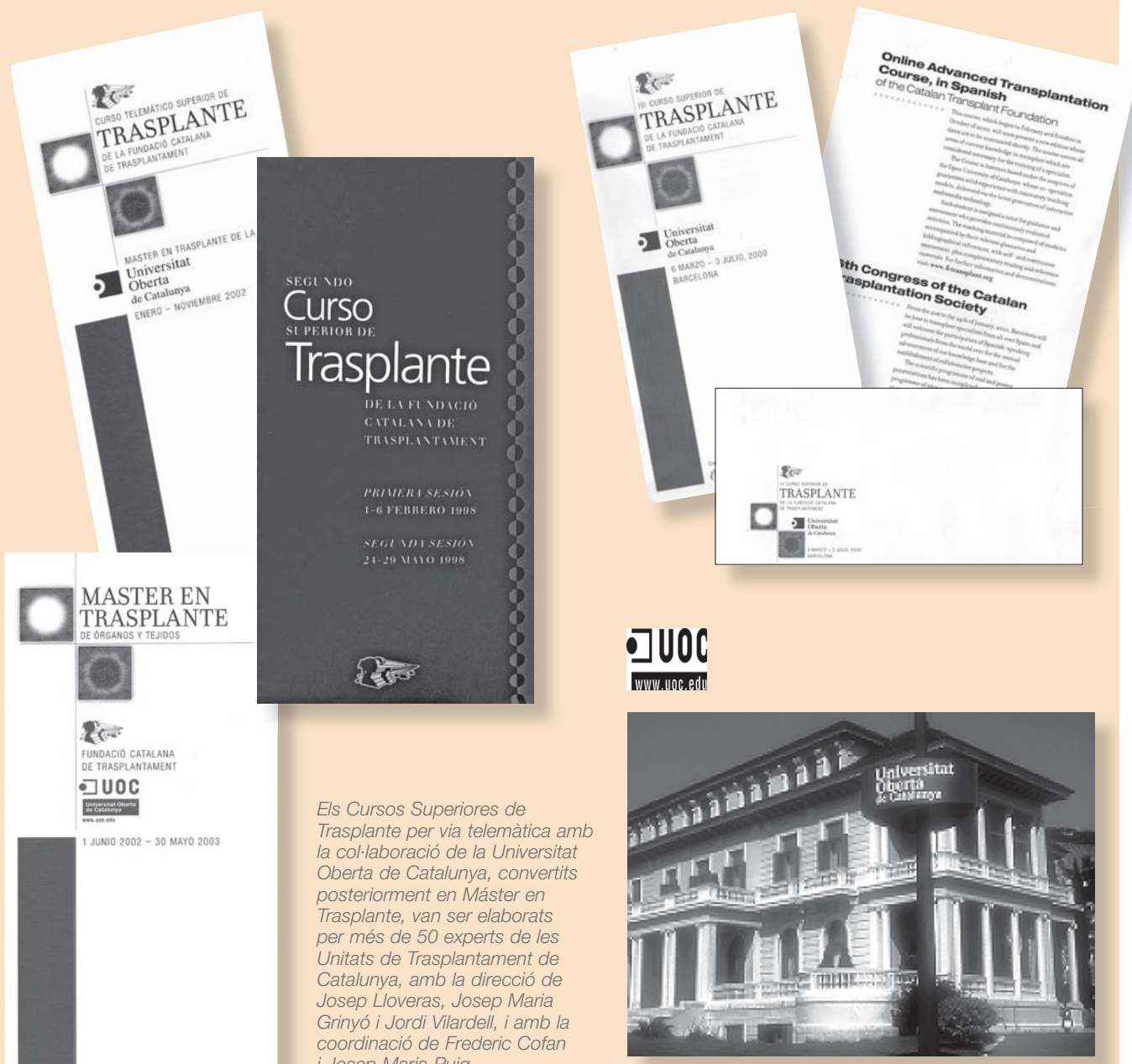
Unitat d'Oncologia Hepàtica, Servei d'Hepatologia, Hospital Universitari Clínic, Barcelona

Projecte: "Estudi de la perfusió normotèrmica com a mètode de preservació en el trasplantament hepàtic de donant de cor aturat en el porc."

Cursos i màsters

La Federació Catalana de Trasplantament (FCT), amb la voluntat de col·laborar en la formació dels professionals del trasplantament, va instituir els Cursos Superiors de Trasplante, que es van impartir el 1997 i el 1998 per via presencial, seguint l'esquema dels cursos de trasplantament organitzats per l'European College of Transplantation, entitat que depèn de l'Hesperis Foundation. Cada un d'aquests cursos va tenir dues parts complementàries, que es van celebrar en sengles sessions intensives de cinc dies, una per primavera i l'altra a l'estiu. Aquells cursos intentaven aglutinar tots els coneixements en trasplantament que es consideren necessaris per a la formació d'un especialista.

A partir de l'any 2000, plasmant una idea presentada pel Dr. Antonio Caralps, aquests cursos es van actualitzar per via telemàtica, gràcies a la col·laboració de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), responnent així també a la dificultat de la disponibilitat de temps i als grans avantatges que ofereix, per si mateix, aquest tipus d'ensenyament. D'aquesta manera, els cursos inicialment es van realitzar a través del Campus Virtual de la UOC durant sis mesos, que es van perllongar a dotze en l'edició de 2003, quan el Curso Superior de Trasplante es va ampliar a 360 hores lectives i es va convertir en Máster en Trasplante, títol ofert per la UOC.



Els Cursos Superiores de Trasplante per via telemàtica amb la col·laboració de la Universitat Oberta de Catalunya, convertits posteriorment en Máster en Trasplante, van ser elaborats per més de 50 experts de les Unitats de Trasplantament de Catalunya, amb la direcció de Josep Lloveras, Josep Maria Grinyó i Jordi Vilardell, i amb la coordinació de Frederic Cofan i Josep Maria Puig.

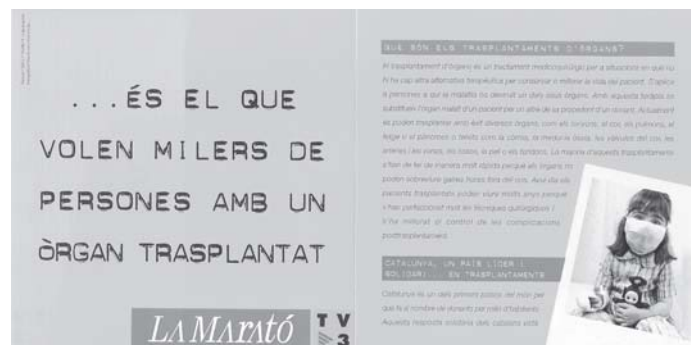
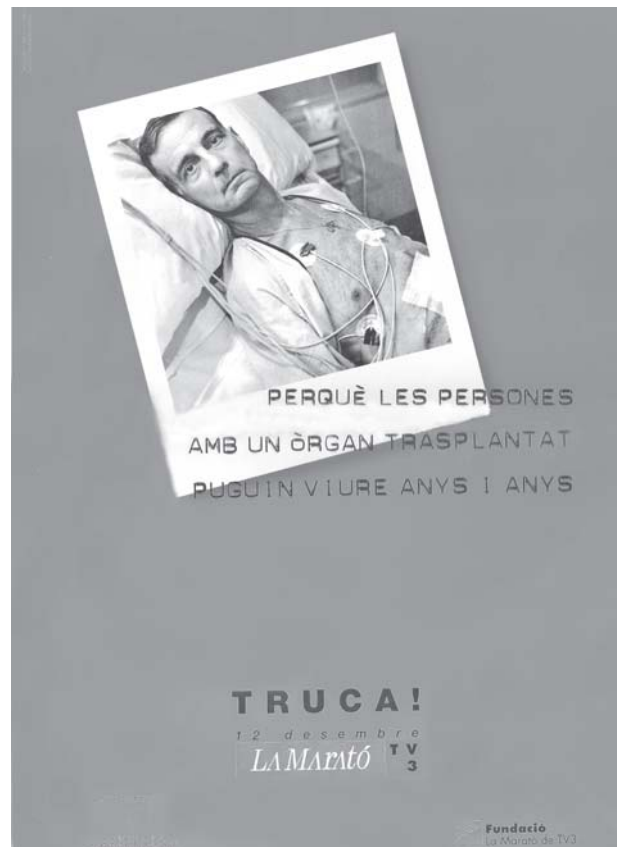
La Marató de TV3

El 12 de desembre de 1999 es va celebrar l'octava edició de la Marató de TV3, que es va dedicar a la recerca sobre trasplantaments i en la qual es van recaptar 646.520.815 pessetes (3.885.668 euros). Televisió de Catalunya va crear la Fundació Marató de TV3 amb "la finalitat –segons els seus estatuts– d'obtenir recursos econòmics per a la recerca científica de malalties que, ara per ara, són de difícil curació i, alhora, per informar i mobilitzar els habitants de Catalunya". De fet, la Marató de TV3 canalitza els esforços de ciutadans, associacions, empreses i institucions amb la finalitat d'aconseguir que ja abans del dia de la celebració de la Marató totes les energies estiguin posades en la realització d'una gran campanya de difusió de la malaltia en qüestió, així com de la importància de la recerca en aquest àmbit.

Les campanyes de divulgació de la malaltia i la seva "promoció social" abans de la realització del programa televisiu acostumen a tenir un impacte molt significatiu entre la població: en el cas del trasplantament, es va arribar directament a 160.000 persones mitjançant 1.600 conferències en centres educatius i cívics, gràcies a la col·laboració de 60 metges especialment formats per aquesta finalitat. Tant en la precampanya com durant el mateix dia de la Marató es disposa de la participació completament desinteressada de molts personatges destacats del món de l'art, l'espectacle, la política o les diferents professions. D'altra banda, l'audiència d'aquest programa televisiu de 12 hores de duració que es realitza cada any uns dies abans de Nadal acostuma a batre tots els rècords; de fet, el programa s'ha convertit en l'esdeveniment mediàtic més important del nostre país.

Amb el decurs dels anys, la Marató de TV3 ha dedicat les seves diferents edicions a malalties com el càncer, les malalties cardiovasculars, la diabetis, la sida o les malalties mentals, entre d'altres. La consecució d'una Marató a un tema específic no és gens fàcil, atès l'important volum econòmic que es recapta i l'impacte social que s'aconsegueix, cosa que explica que hi hagi una gran quantitat de sol·licituds i que siguin de gran qualitat. No cal insistir en el fet que també es posen en joc moltes pressions sobre els qui tenen la decisió a les seves mans. En aquest sentit, la FCT, a partir de la iniciativa del Dr. Josep Lloveras i amb el suport massiu de tots els equips de trasplantament de Catalunya, va necessitar prop de dos anys de gestions fins aconseguir fer realitat l'adjudicació d'una edició de la Marató per al trasplantament.

En l'ocasió dedicada al trasplantament, la repercussió popular i l'èxit de la recaptació van superar amb escreix

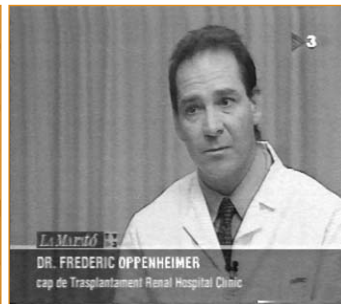


totes les edicions prèvies de la Marató i el rècord aconseguit no va ser superat fins a cinc edicions posteriors. La traducció en forma d'ajuts a la recerca queda patent en aquestes pàgines, i certament es pot afirmar que va representar un impuls molt substancial per a un gran nombre de grups trasplantadors i de projectes de recerca. I avui dia, a més, també podem dir que molts d'aquells ajuts per a projectes de dos o tres anys han tingut conseqüències més perllongades en les mateixes línies de recerca o en la continuïtat dels investigadors.

.....
Josep Lloveras
 Assessor mèdic
 La Marató de TV3 de Trasplantament



M. JOSEP RICART
nefròleg



DR. FREDERIC OPPENHEIMER
cap de Traspimentament Renal Hospital Clínic



DRA. CARME PIRO
Cirurgiana adjunta d'Urologia Hospital de la Vall d'Hebron



MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN - escriptor



DR. ANTONIO LÓPEZ-NAVIDAD
cap de Coordinació de Traspimentaments Hospital de Sant Pau



EMILIO GUTIERREZ CABA - actor



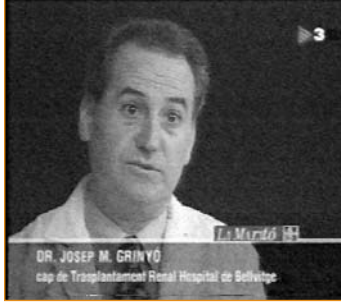
DR. MARTI MANYALICH
cap de Coordinació de Traspimentaments Hospital Clínic



MARUJA TORRES - escriptora



JOSEP LLOVERAS
nefròleg



DR. JOSEP M. GRINYÓ
cap de Traspimentament Renal Hospital de Bellvitge



JÚLIA OTERO - periodista



DR. JOSEP M. PADRÓ
cap de Traspimentament Cardíac Hospital de Sant Pau



ANTONIO BANDERAS - actor



JOHAN CRUYFF - esportista



EMILIO ARAGÓN - actor



DR. JOAN FIGUERAS
Unitat Traspimentament Hepàtic Hospital de Bellvitge



TELÈFON TERNACIONAL 34 93 235 43 21



LA MARATÓ DE TV3
905 11 12 13
673589836

Projectes guanyadors de les beques de la Fundació Marató de TV3 per a la recerca sobre trasplantament

Dr. José Francisco Aramburu Beltrán

Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida. Universitat Pompeu Fabra
 “Paper dels NFAT i la calcineurina en la resposta immunològica: implicacions per a l’eficàcia i toxicitat d’abordatges immunosuppressors”

Dr. Manel Ballester Rodés Dr. Joan X. Comella Carnicé

Facultat de Medicina. Universitat de Lleida

Dr. Ignasi Carrió Gasset

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

Dr. Joan Castell Conesa

Centre PET Barcelona. Fundació CETIR
 “Rebuig cardíac: bases per a la detecció incruenta dels possibles processos involucrats en la lesió miocitària. Caracterització de la via apoptòtica. Implicacions clíniques i possibles repercussions en el maneig i estratificació de risc del malalt trasplantat”

Dr. Lluís Blanch Torra

Hospital de Sabadell. Consorci Hospitalari del Parc Taulí
 “Prevenició del desenvolupament de lesió pulmonar aguda induïda per la ventilació mecànica en el donant de pulmó. Efecte modulador dels vasodilatadors i protector de la ventilació líquida parcial en un model experimental”

Dr. Francisco Blanco Vaca

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
 “Estudi comparatiu dels efectes i els mecanismes pels quals els immunosuppressors ciclosporina A, tacrolimus i mofetil micofenolat actuen sobre el desenvolupament d’hiperlipèmia, hiperhomocisteïnèmia, arteriosclerosi comuna i vasculopatia posttrasplantament”

Dra. Mercè Brunet Serra

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Determinació de l’activitat fosfatasa de la calcineurina en els limfòcits T com a marcador biològic del grau d’immunodepressió assolit en els pacients tractats amb tacrolimus o ciclosporina”

Dr. Antoni Camins Espuny

Facultat de Farmàcia. Universitat de Barcelona
 “Estudi d’una teràpia alternativa per evitar els efectes neurotòxics de ciclosporina A en el trasplantament d’òrgans”

Dr. Josep M. Campistol Plana

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Estudi de la disfunció endotelial en el trasplantament renal. Paper del tractament immunosupressor”

Dr. Elías Campo Güerri

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Mecanismes patogenètics de les síndromes limfoproliferatives associades a trasplantament d’òrgans sòlids i el seu possible valor predictiu en l’evolució dels malalts”

Dra. Teresa Casanovas Taltavull

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge
 “Trasplantament hepàtic i qualitat de vida. Disseny d’un qüestionari de qualitat de vida específic aplicable a Catalunya”

Dr. Antonio Celada Cotarelo

Facultat de Biologia. Fundació August Pi i Sunyer
 “Caracterització funcional i molecular del factor de transcripció ACII (*Activator of Class II*) en la regulació de l’expressió de les molècules del complex principal d’histocompatibilitat de classe II”

Dr. Àngel Ramon Cequier Fillat

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge
 “Disfunció endotelial com a predicció de l’aparició de vasculopatia coronària durant el seguiment en pacients sotmesos a trasplantament cardíac”

Dr. Ramon Charco Torra

Hospitals Vall d’Hebron
 “Estudi de la lesió d’isquèmia-reperfusió en el trasplantament hepàtic humà i porcí. Valoració de l’administració de prostaglandina E1 per via portal durant la fase de revascularització de l’empelt hepàtic”

Dr. Pablo Engel Rocamora

Facultat de Medicina. Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica
 “Estudi de la molècula de la membrana leucocitària 2B4 com una nova diana terapèutica en el xenotrasplantament”

Dr. Carlos Enrich Bastus

Facultat de Medicina. Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica
 “Anàlisi cel·lular i molecular de la regeneració hepàtica posthepatectomia. Implicacions durant el trasplantament hepàtic de donant viu”

Dr. Joan Ignasi Esteban Mur

Hospitals Vall d’Hebron
 “Avaluació prospectiva de la resposta limfocitària T CD4+ específica pel virus de l’hepatitis C (VCH) en receptors de trasplantament hepàtic VHC positiu. Reconstitució de la resposta immune específica”

Dra. Elvira Dolores Fernández Giráldez

Facultat de Medicina. Universitat de Lleida
 “Paper de la vitamina D en la patologia vascular associada al trasplantament renal”

Dra. Patricia Fernández-Llama

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Fisiopatologia molecular de la hipertensió arterial induïda pels inhibidors de la calcineurina. Estudi de l’expressió gènica i proteica dels transportadors renals de sodi en un model experimental d’hipertensió arterial induïda per ciclosporina”

Dr. Joan Figueras Felip

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge
 “Estudi del valor pronòstic de l’expressió de factors moduladors de la fase G1 als hepatocarcinomes i la seva utilitat per a la selecció de receptors de trasplantament hepàtic”

Dr. Xavier Forns Bernhart

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Estudi d’anticossos neutralitzants enfront del virus de l’hepatitis C (VHC) en preparats d’immunoglobulines anti-VHC positiu: utilitat per a la prevenció de la infecció pel VHC en el trasplantament hepàtic”

Dr. Josep Fuster Obregon

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Estudi del flux i consum d’oxigen intrahepàtics com a marcador de la lesió d’isquèmia hepàtica durant l’hepatectomia en el donant viu”

Dr. David Gallardo Giralt

Hospital Duran i Reynals
 “Influència del microquimerisme hemopoètic en el desenvolupament de rebuig de l’empelt en trasplantament renal i cardíac. Establiment d’una escala de risc de rebuig”

Dr. Juan Carlos García-Valdecasas Salgado

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Trasplantament hepàtic experimental en el porc. Efecte de les modificacions de les característiques de la recirculació normotèrmica sobre la viabilitat de l’empelt hepàtic”

Dr. Miquel Àngel Gasull Duro

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

Dr. Kimberlay M. Olthoff

University Hospital. Pennsilvània
Dra. Ester Fernández Gimeno
 Facultat de Veterinària. Universitat Autònoma de Barcelona
 “Avaluació de la immunomodulació per teràpia gènica mediada per adenovirus com a estratègia terapèutica en el trasplantament hepàtic i intestinal experimental”

Dr. Gabriel Gil Gómez

Institut Municipal d’Investigació Mèdica
 “Modulació de l’apoptosi com a mecanisme mediador de l’acció preservadora de l’òrgan trasplantat dels fàrmacs immunosupressors”

Dr. Pere Ginés Gibert

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Terlipressina en el tractament dels pacients amb cirrosi hepàtica i síndrome hepatorenal candidats a trasplantament hepàtic. Efectes sobre la supervivència i la funció renal. Estudi aleatoritzat i prospectiu”

Dr. Luis Grande Posa

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Control de la lesió en l’empelt i els òrgans a distància associada a la síndrome per isquèmia-reperfusió en el trasplantament de fetge”

Dra. M. Magdalena Heras Fortuny

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Efectes del tractament immunosupressor amb rapamicina, tacrolimus o ciclosporina sobre la malaltia vascular de l’empelt, en un model d’al·loempelt arterial porcí”

Dr. Wladimiro Jiménez Povedano

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Noves estratègies terapèutiques de preservació tissular i prevenció del rebuig: transferència gènica de la proteïna serina/treonina quinasa Akt”

Dra. Ana Elisa Limón Carrera

Institut de Recerca Oncològica
 “Quimerisme i tolerància: aplicacions a la teràpia gènica i al trasplantament”

Dr. Josep M. Llovet Bayer

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Anàlisi de cost/efectivitat del tractament adjuvant del carcinoma hepatocel·lular a la llista d’espera del trasplantament hepàtic”

Dr. Ramon Lluís Cerdà

Institut Municipal d’Investigació Mèdica
 “Enginyeria tissular de l’endoteli al·logènica: regulació dels mecanismes immunològics, inflamatoris i aterogènics associats al rebuig crònic”

Dr. José Miguel López-Botet Arbona

Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida. Universitat Pompeu Fabra
 “Anàlisi de la funció dels receptors associats a cèl·lules NK (NKR) en la resposta a la infecció per citomegalovirus”

Dr. Carles Margarit Creixell

Hospitals Vall d’Hebron
 “Estudi de la situació immunològica dels receptors d’un trasplantament hepàtic mitjançant la caracterització funcional i immunofenotípica de les cèl·lules mononucleades de sang perifèrica estimulades amb antígens del donant”

Dr. Jaume Martorell Pons

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 “Participació de l’òxid nítric (NO) en la delecció de limfòcits T específics per antígens de trasplantament en diferents models de presentació”

Dra. Anna Meseguer Navarro

Hospitals Vall d’Hebron
Dr. Emilio Itarte Fresquet
 Facultat de Ciències. Universitat Autònoma de Barcelona

Dr. Francisco Javier Gómez Pérez

Centro de Biología Molecular y Celular. Universidad Miguel Hernández, Alacant
 “Nefrotoxicitat aguda per CsA en pacients sotmesos a trasplantament. Bases moleculars i implicació del gen que codifica per a la *Kidneyandrogen Regulated Protein*”

Dra. Pura Muñoz Cánoves

Institut de Recerca Oncològica
 “Paper dels sistemes uPA/uPAR i VEGF en la implantació i neovascularització d’empelts de pell: importància per a la curació de cremades i úlceres de pell”

Dr. Josep-Enric Murio Pujol
Hospitals Vall d'Hebron
"Suport hepatocel·lular mitjançant trasplantament hepàtic parcial ortotòpic i heterotòpic en un model d'insuficiència hepàtica experimental. Anàlisi de les diferències en la regeneració del fetge nadiu"

Dr. Estanis Navarro Gómez
Institut de Recerca Oncològica
"Polarització cel·lular i migració de cèl·lules dendrítiques: regulació per proteïna quinases de la família mammalian-Par 1 (mammPar 1)"

Dr. Federico Oppenheimer Salinas
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
"Estudi clínic i experimental dels mecanismes de fibrogènesi en l'etiopatogènia de la nefropatia crònica de l'empelt renal. Noves perspectives terapèutiques"

Dr. Joan de Pablo Rabassó
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
"Efectes del trasplantament renal sobre la qualitat de vida i la morbiditat psiquiàtrica"

Dra. Mercè Pérez Riba
Institut de Recerca Oncològica
"Avaluació d'un nou inhibidor de calcineurina, DSCR1, com a agent immunosupressor"

Dr. Ricardo Enrique Pérez Tomás
Facultat de Medicina. Fundació August Pi i Sunyer
"La prodigiosina, un nou immunosupressor. Caracterització bioquímica de la via apoptòtica induïda per aquesta droga en línies cel·lulars i en limfòcits T i B"

Dra. María Pilar Pizcueta Lalanza
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
"Prevenició del rebuig agut mitjançant anticossos blocants anti-p-selectina porcina en un model de xenotrasplantament"

Dr. José Luis Pomar Moya-Prats
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
"Trasplantament cardíac. Estudi de marcador de rebuig i d'alteracions fisiològiques i moleculars en el cor trasplantat; aplicacions clíniques i terapèutiques"

Dr. Ricardo Pujol Borrell
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

Dra. Anna Ribera Crusafont
Centre de Transfusió i Banc de Teixits. Hospitals Vall d'Hebron
Dra. Dolores Jaraquemada Pérez de Guzmán

Institut de Biologia Fonamental Vicent Vilar Palasi. "Ús de la PCR a temps real per tipificar diferents loci del MHC amb interès en el trasplantament d'òrgans"

Dr. Francisco X. Real Arribas
Institut Municipal d'Investigació Mèdica

Dr. Senén Vilaró Coma

Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona

Dr. Pierre Savatier

Lab. de Biologie Molléculaire et Cellulaire, Lió

"Estratègies per al trasplantament de cèl·lules pancreàtiques diferenciades derivades d'epiteli pancreàtic, biliar o cèl·lules ES"

Dr. Antoni Rimola Castellà

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

"Fibrosi hepàtica i marcadors sèrics i tissulars de fibrosi en la recidiva d'infecció per virus de la hepatitis C en el trasplantament hepàtic"

Dra. Eulàlia Roig Minguell

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

"Efecte de la modulació de l'angiogènesi en la vasculopatia crònica de l'empelt"

Dr. Joan Roselló Catafau

Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona

"Estratègies de teràpia gènica i de condicionament en el trasplantament de fetge"

Dr. Antoni Sabaté Pes

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

"Importància de l'ordre de despinçament vascular en la reperfusió de l'empelt en el trasplantament ortotòpic de fetge: estudi comparatiu"

Dr. Miguel Santín Cerezales

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

"Coinfecció pel virus de la immunodeficiència humana en els pacients amb hepatopatia crònica. Implicacions per al maneig dels candidats potencials a trasplantament hepàtic (TH) i de les complicacions ulteriors"

Dr. Daniel Serón Micas

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

"Avaluació de mediadors moleculars de nefropatia crònica del trasplantament renal en biòpsies de protocol"

Dr. Joan Torras Ambros

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

Dr. Josep Maria Aran Perramon

Institut de Recerca Oncològica

"Teràpia gènica per a la prevenció del rebuig en un model experimental d'altotrasplantament renal. Utilització de molècules antisentit per al blocatge del senyal coestimulador CD40-CD40L"

Dr. Antoni Trilla Garcia

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

"Avaluació del cost directe atribuïble al trasplantament cardíac, hepàtic i renal a Catalunya"

Dr. Víctor Vargas

Blasco

Hospitals Vall d'Hebron

"Paper de l'homeòstasi de l'aigua cerebral en el desenvolupament de lesions neurològiques associades al trasplantament hepàtic"

Dr. Jordi Vives

Puiggros

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

"Blocatge de la seqüestració de p27 induïda per Myc com a factor limitant de l'immunosupressor rapamicina"

Dr. Fco. Javier Xiol

Quingles

Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

"Estudi prospectiu controlat sobre l'eficàcia d'un règim immunosupressor sense corticoides en el trasplantament hepàtic"

Dr. Jordi Yagüe Ribes

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

"Estudi del valor predictiu dels polimorfismes genètics de les interleucines IL-10, IL-6, IL-2, IL-4r, TNF-alfa i IFN lambda com a marcadors del rebuig agut i crònic en el trasplantament renal"

El web de la FCT

www.fctransplant.org

L'any 2000, amb les seves implicacions esotèriques, no va suposar la fi de res sinó, de fet, l'inici de moltes iniciatives en diferents camps aprofitant els emblemàtics aspectes de la data. Sense cap mena de relació amb elements màgics, més que la pròpia màgia del naixement d'una bona idea, el Dr. Josep Lloveras va concebre i dirigir llavors l'inici del projecte de la creació d'una pàgina *web* de la Fundació Catalana de Trasplantament.

Amb la inestimable col·laboració i empenta del Dr. Ernest Hidalgo i amb el suport econòmic de Wyeth, aquest web no va ésser mai dissenyat com a *web* purament institucional per complir amb un

requisit de "modernitat", ni tampoc com un simple *web* difusor de notícies en un moment en què els professionals estan sotmesos a un procés real d'*informatització*. De fet, l'objectiu final ha estat sempre el de crear un *web* de referència en el camp del trasplantament d'òrgans sòlids, que servís com instrument d'ajuda per a la navegació a la xarxa dels especialistes de parla hispana.

Així, en la *web* s'aglutinen moltes eines de recerca d'informació, prèviament disperses i que actualment es troben disposades de forma sistemàtica, i milers d'enllaços distribuïts en les seves diferents seccions. Indirectament, el *web* serveix per a la difusió *online* de la FCT i de la SCT, actuant com a element amplificador de la coneixença d'aquestes entitats per part d'altres institucions, organitzacions i fundacions del món del trasplantament (incloent-hi les virtuals).

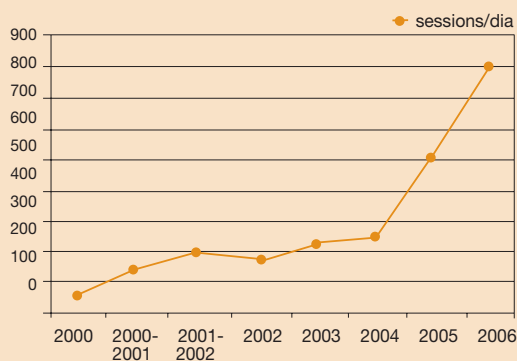
Així, avui, 242 pàgines diferents estan enllaçades al web de la FCT, que està també acreditada per organitzacions internacionals, com *HonCode*.

Dèiem en els seus inicis que la prova definitiva de l'encert d'aquesta proposta seria que aquest *web* es transformés "en una eina eminentment pràctica i estalviadora de treball per al trasplantòleg habituat a l'ús d'Internet", i que consideràriem que el nostre treball seria especialment reeixit "si aconseguim que aquest portal esdevingui una oferta suficientment temptadora i suggestiva per a tots aquells que encara ara tenen reticències o pors, certament injustificades, a la *cibernavegació*".

A les Figures 1 i 2 es pot apreciar la creixent evolució de les connexions diàries i anuals al web de la FCT des dels seus inicis fins a desembre del 2006. En els primers anys, les dades es van extreure a partir de mostres, mentre que des del 2004, amb la millora dels sistemes informàtics d'anàlisi, són les exactes de tot el període. L'últim any 2006 s'han fet 292.155 sessions, visualitzant un total de 420.140 pàgines; el que suposa 800,4 visites diàries (moltes més de les previstes inicialment, considerant la població especialitzada a la qual va dirigit), amb 1.827 accessos (*clicks* o sol·licituds al servidor web per part d'un explorador visitant) fets a les seves pàgines. En aquests últims anys han visitat el *web* internautes d'entre 100 i 120 països diferents (dominis en realitat), 86 d'ells amb més de 10 visites anuals.

Nombre de sessions diàries a
www.fctransplant.org

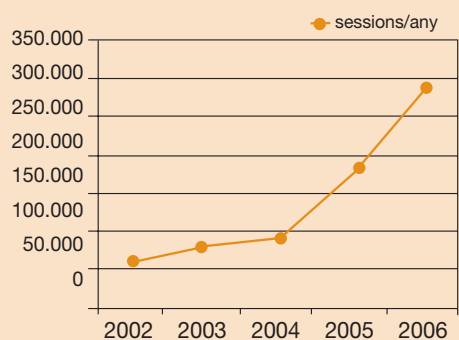
Fig.1



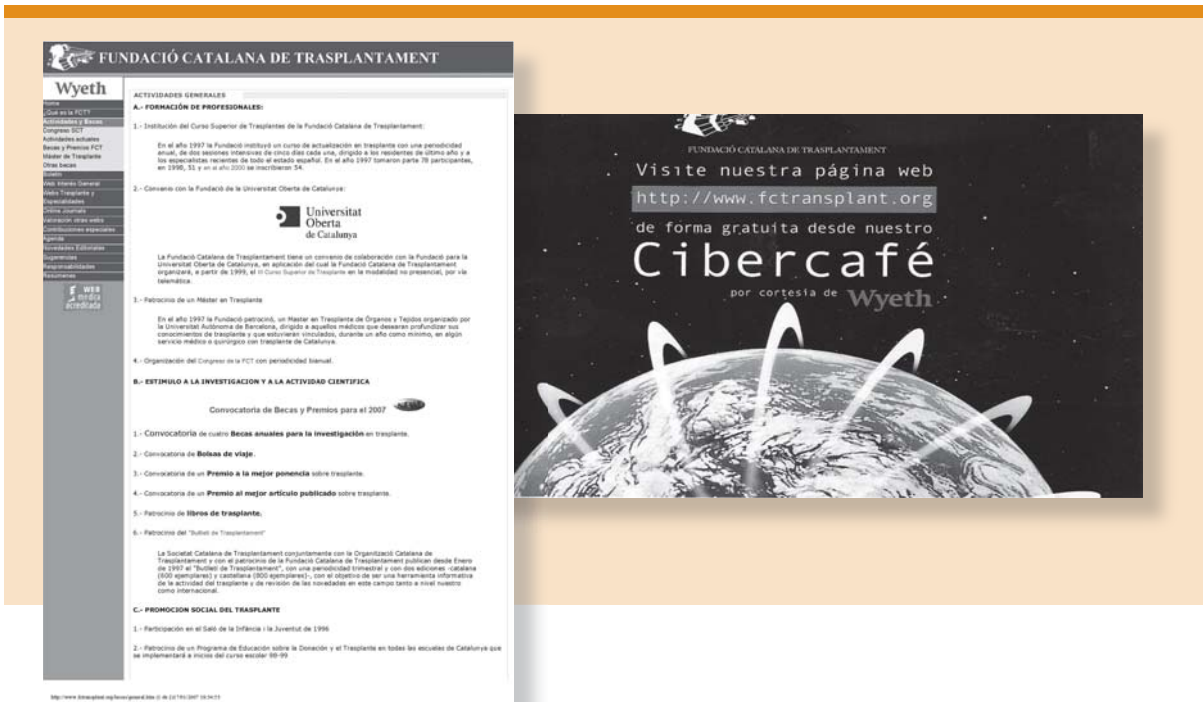
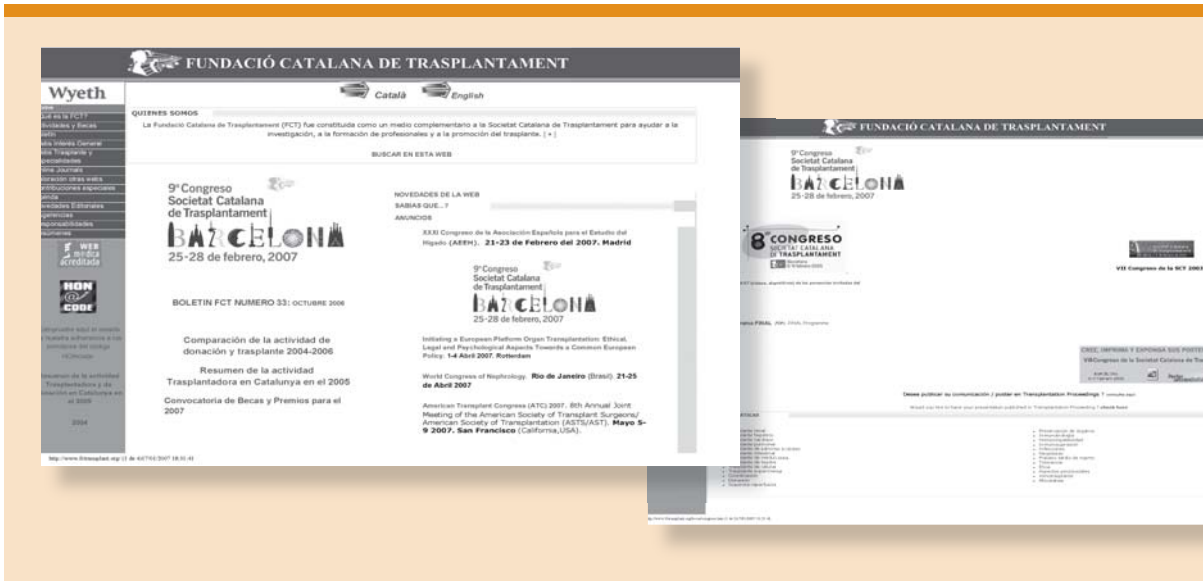
Fins a l'any 2002, les dades s'extreuen de mostres del període indicat, i després de números absoluts obtinguts pel sistema d'informació Urchin

Nombre de sessions anuals a
www.fctransplant.org

Fig.2



Des de l'any 2002 s'utilitza el sistema d'informació Urchin



En el moment del desè aniversari de la FCT i l'inici del setè any d'existència de la pàgina *web*, és obligat mostrar el nostre agraïment, no només al Dr. Josep Lloveras i als diferents presidents de la SCT que han donat el seu suport en aquest període, com el Dr. Josep Maria Grinyó, el Dr. Carles Margarit (e.p.d) i, actualment, el Dr. Frederic Oppenheimer, sinó també als membres del Consell Editorial (Drs. J. M. Campistol, R. Charco, J. Martorell i E. Hidalgo) amb l'ajuda ocasional dels Drs. Jaureguizar, Kaplinsky, Trias i Esmatjes i, actualment, del Dr. A. Escartín, que han contribuït al desenvolupament del portal i al seu format tal com és avui en dia.

El futur del *web* està doncs lligat al futur de la FCT i el seu creixement, al creixement paral·lel de la Societat. El *punt cat* com a domini paral·lel, l'ampliació de les seves seccions ja existents en català i anglès, i el manteniment de la seva qualitat són reptes de futur per així aconseguir continuar amb l'esmentada màgia que es va iniciar el 2000.

.....
Jordi Bover
 Coordinador del *web* www.fctransplant.org

Indústria farmacèutica i FCT

Si diem que el trasplantament ha dut a la pràctica clínica els avenços més emblemàtics del segle XX i que constitueix, potser, la seva imatge més paradigmàtica, també podem dir que un dels factors fonamentals que han possibilitat aquest èxit ha estat el dels fàrmacs immunosupressors. No hi cap dubte que han influït de manera decisiva en els excel·lents resultats clínics, però també gràcies a ells s'ha pogut aprofundir en el coneixement dels mecanismes moleculars implicats en la cascada d'esdeveniments responsables del rebuig i de la tolerància.

Les empreses farmacèutiques que han desenvolupat aquests fàrmacs han jugat un important paper determinant en l'estimulació de la recerca clínica

i bàsica, i també en l'expansió de la pràctica del trasplantament. Gràcies a la seva implicació i patrocini han estat possible moltes iniciatives en tots els camps relacionats amb el trasplantament.

La SCT i la FCT, com a entitats clau del trasplantament a Catalunya, volen expressar el seu reconeixement i un profund agraïment per la col·laboració de la indústria farmacèutica tant en la creació de la FCT, com en el desenvolupament i manteniment de les activitats d'ambdues entitats. Certament, sense el seu suport i sense les aportacions econòmiques, tant la SCT com la FCT no haguessin pogut dur a terme la seva intensa trajectòria. De la mateixa manera, volen expressar el seu desig i esperança de mantenir vives aquestes excel·lents relacions.

NOVARTIS I LA COMUNITAT DE TRASPLANTAMENTS A CATALUNYA

La comunitat de trasplantaments a Catalunya va ser una de les pioneres en la realització dels primers trasplantaments, així com en la constitució d'institucions que han facilitat l'educació i formació continuada i, igualment, l'intercanvi d'experiències entre professionals de diferents orígens. Ja des dels seus inicis, Novartis sempre ha estat –i ho seguirà estant– al costat d'aquestes institucions, com la Fundació Catalana de Trasplantament i la Societat Catalana de Trasplantament, donant suport activament a les seves iniciatives i activitats.

A primers dels anys vuitanta, semblava impensable que un pacient trasplantat tingués una perspectiva de vida prolongada. Tanmateix, amb l'esforç de molts s'ha construït una realitat molt diferent a la d'aquells temps en què només es realitzaven trasplantaments de ronyó en unes xifres modestes i amb uns resultats clínics clarament millorables, amb milers de pacients en hemodiàlisi i molts d'altres que morien sense poder tan sols rebre un òrgan perquè la manca de tractaments immunosupressors apropiats impedia la realització de trasplantament de fetge, cor, pàncrees o pulmó.

Aquest escenari va canviar radicalment ja fa més de 20 anys, amb l'arribada de ciclosporina a Espanya. Des d'aquell moment, Novartis ha mantingut el seu compromís amb el trasplantament



d'òrgans, investigant i desenvolupant nous fàrmacs i col·laborant amb la recerca en l'àrea terapèutica del trasplantament, apostant per la innovació, l'activitat trasplantadora i l'activitat científica i docent. Des de llavors, el millor reflex d'aquest compromís ha estat i és la contínua aportació de nous fàrmacs, com ho són la nova formulació de Ciclosporina-Sandimmun Neoral l'any 1994, Simulect el 99 i la incorporació de Myfortic i Certican el 2005... Amb aquest ampli arsenal de fàrmacs immunosupressors, es faciliten als professionals del trasplantament noves estratègies i solucions per als diferents perfils de pacients, aconseguint una individualització de la teràpia immunosupressora en el trasplantament i optimitzant els resultats quant a l'eficàcia, seguretat i qualitat de vida en cada pacient que rep un òrgan trasplantat.

En el trasplantament, tenim encara molt de camí per recórrer i aspectes a millorar. I per això, és essencial seguir mantenint i reforçant la col·laboració amb institucions com la Fundació Catalana de Trasplantament.

.....
Joan Gibert

Director Malalties Infeccioses, Trasplantaments i Immunologia, Novartis

WYETH FARMA, DONANT SUPORT A LA FCT

He de confessar que quan el Dr. Oppenheimer em va proposar escriure aquestes línies amb la finalitat d'explicar de manera breu com és la nostra relació, des de Wyeth Farma, amb la Societat Catalana de Trasplantament i amb la Fundació Catalana de Trasplantament, em va posar en un compromís. En un compromís perquè tant la nostra companyia com jo, personalment, vam ingressar al món del trasplantament d'òrgans fa relativament poc temps, encara que el suficient per sentir-nos molt sensibilitzats i integrats en aquesta comunitat.

Hem vist créixer la FCT fins assolir el seu desè aniversari, l'hem vist convertir-se en un referent nacional i internacional, i el més important, el que defineix una organització: hem tingut el plaer de conèixer els seus integrants, les persones que la componen i dirigeixen. Per aquest motiu, per la gran qualitat personal i professional dels seus membres, la nostra relació amb la FCT ha estat fluïda i fructífera.

Cada vegada que nosaltres hem realitzat una proposta, ells l'han rebuda bé; igualment, des de la SCT i la FCT ens han fet partícips de multitud d'accions que ens han permès col·laborar, aprendre i millorar.

Des de Wyeth Farma, volem felicitar sincerament la FCT en el seu 10è aniversari, perquè sent una organització tan jove ja ha recorregut un llarg i reconegut trajecte en aquest àmbit tan compromès, i mai fàcil, del trasplantament d'òrgans. Per això els donem la nostra enhorabona, amb tot el desig de poder fer-ho moltes més vegades en el futur.

.....
Tomás García Fortín

Gerent Àrea de Trasplantament, Wyeth Farma S.A.

Wyeth

ROCHE I LA FUNDACIÓ CATALANA DE TRASPLANTAMENT

El trajecte de la Fundació Catalana de Trasplantament i el de Roche tenen nombrosos punts en comú, inclòs el del compromís amb el món del trasplantament des de fa més de 10 anys.

La FCT estableix en els seus objectius que "les finalitats bàsiques de la Fundació són els programes de formació de professionals, l'estímul a la recerca i l'activitat científica en el camp del trasplantament i la seva promoció social...". Així mateix, a Roche estem fortament compromesos amb la millora de la qualitat de vida dels pacients mitjançant la millora dels resultats a llarg termini del trasplantament.

Portem més de 10 anys desenvolupant tractaments innovadors amb els quals els pacients trasplantats poden accedir a règims d'immunosupressió de baixa toxicitat. A més, hem contribuït a la reducció d'una de les complicacions més temibles en el pacient trasplantat, la infecció per citomegalovirus.

I igual que la FCT, el compromís de Roche va més enllà del desenvolupament de fàrmacs innovadors; donem suport tant a les iniciatives d'investigació bàsica, com a les orientades a la formació continuada dels especialistes en trasplantaments. Roche ha estat pionera en arribar a un acord de col·laboració amb la Universidad Autònoma



de Madrid per crear la Càtedra de Trasplantes UAM-Roche, dins de la qual s'han consolidat iniciatives com l'Aula de Trasplantes de Órgano Sólido (ATOS).

Facilem que existeixin fòrums multidisciplinaris d'actualització en temes de màxim interès per a tots els especialistes del món del trasplantament. Així, el CIVITAS va sorgir amb vocació d'oferir respostes a la demanda de formació i actualització dels especialistes en immunologia i virologia; i la 1ª Jornada de Inmunosupresión Clínica y Experimental en Trasplantes (ICET) ha reunit especialistes en trasplantament, immunòlegs, farmacèutics i farmacòlegs.

Al llarg dels anys, hem anat de la mà de la FCT, tal i com passa ara, en la 9a edició d'aquest Congrés que tindrà lloc a Barcelona del 25 al 28 de febrer de 2007.

Res desitgem més que continuar aquest trajecte junts, perquè ja és molt el camí recorregut, però molt més el camí que encara ens queda per recórrer.

.....

Belén Garbayo Guijarro
Business Unit Manager de Trasplantaments,
Roche Farma S.A.

ASTELLAS PHARMA AMB EL TRASPLANTAMENT A CATALUNYA

Per bé que, ara per ara, sabem que el nivell clínic i assistencial en l'àrea del trasplantament gairebé no presenta diferències entre les distintes comunitats autònomes, és important destacar que Catalunya ha contribuït de manera molt notable a la posició de lideratge mundial que Espanya ocupa en aquesta camp, des que a finals de la dècada dels seixanta del segle passat van començar a realitzar-se allà els primers trasplantaments de ronyó.

La il·lusió, l'entusiasme i l'esforç de tots els professionals sanitaris implicats en l'especialitat del trasplantament i que exerceixen el seu treball a Catalunya –atributs tots equiparables als dels professionals de la resta d'Espanya– han contribuït a crear la imatge de prestigi que, sense cap dubte, posseeix la Societat Catalana de Trasplantament.

Des d'Astellas Pharma volem transmetre el sentiment d'un petit protagonisme en les consecucions i èxits d'aquesta societat científica, i d'un gran orgull per haver col·laborat i aportat el nostre petit gra de sorra perquè el trasplantament a Catalunya, i a Espanya en general, sigui ara per ara un referent mundial.

Són ja deu anys de la Fundació Catalana de Trasplantament, i deu anys recorreguts conjuntament. Tota una dècada en la qual a Astellas Pharma hem tingut el



privilegi de col·laborar en el desenvolupament i la implementació de programes de formació dels professionals, en l'estímul a la recerca i a l'activitat científica en el camp del trasplantament i en la seva promoció social, a través de beques, del suport com a patrocinador principal en les nou edicions del congrés de la SCT i de la col·laboració amb el *Butlletí de Trasplantament*, òrgan oficial de l'Organització.

Però el més important per a les persones que integrem la Unitat de Trasplantament d'Astellas Pharma ha estat l'oportunitat que se'ns ha donat de poder treballar braç a braç durant aquesta dècada, compartint l'esforç i l'entusiasme amb professionals de la medicina, l'últim i principal objectiu del quals convergeix amb el de tots nosaltres: la lluita contra la malaltia.

Potser ara deu anys ens semblen poc. La nostra ambició present és la de compartir una altra dècada d'estreta col·laboració amb la Fundació Catalana de Trasplantament. Per nosaltres serà un plaer i un orgull seguir sentint-nos part integrant d'aquest projecte.

.....

Isabel Álvarez
Directora d'Unitat de Trasplantaments,
Astellas Pharma S.A.

La FCT i l'art

La SCT ha tingut el privilegi de poder comptar amb la inestimable col·laboració d'artistes del món de la música d'altíssima categoria, com Josep Carreras, Jaume Aragall, María Bayo, Jordi Savall o La Locomotora Negra, tots ells reconeguts internacionalment i admirats pels públics més exquisits. Han estat recitals i concerts memorables que han donat una empremta molt especial als nostres congressos i que romandran inoblidables i vius en tots aquells que hi van poder assistir. Amb ells hem sentit l'emoció de l'obra d'art, ens han fet tocar la bellesa i la màgia d'allò que és únic i irrepetible.

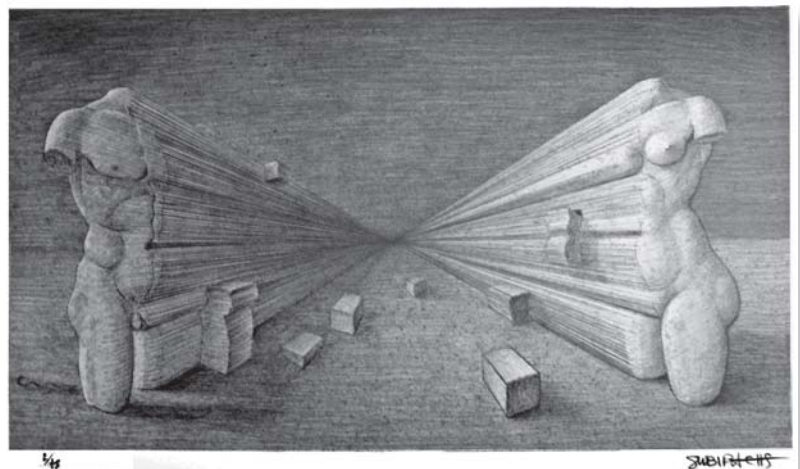
L'art pretén contribuir a elevar la vida de les persones i ells ho han aconseguit, i amb la seva veu o amb els seus instruments han transformat el cant o la música en Art i l'han elevat a les cotes més altes. La ciència té el mateix compromís i també malda, en últim terme, per elevar la vida de les persones. Per això, la

nostra societat científica se sent especialment lligada amb aquests artistes per una mateixa aspiració i no és endebades que des del món del trasplantament els sentim una mica nostres.

La SCT també ha tingut el gran privilegi de rebre la generosíssima contribució de Josep Maria Subirachs, un dels escultors més importants que el nostre país ha donat al món en el segle XX. Certament, Barcelona i Catalunya tenen un gran nombre de monuments seus en espais públics, amb els quals ha contribuït com cap altre artista vivent a donar un llenguatge simbòlic a l'imaginari del nostre país. En aquests moments, segurament la seva obra més coneguda és el conjunt escultòric de la façana de la passió i les portes de la Sagrada Família, que li han ocupat bona part dels darrers vint anys. Tanmateix, a la ratlla de complir els vuitanta anys, es pot dir que la seva fèrtil i intensa creativitat ha travessat diverses etapes al llarg



El gran escultor català, Josep Maria Subirachs, al taller de litografies, firmant les que li van encarregar específicament per a commemorar el 10è aniversari de la FCT.



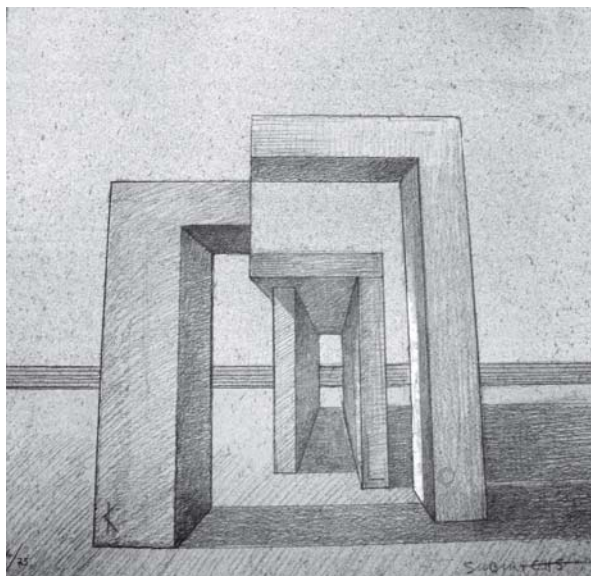
Carles Margarit amb la cantant María Bayo.



El cantant d'òpera Josep Carreras, que sempre ha donat el seu suport al món del trasplantament.



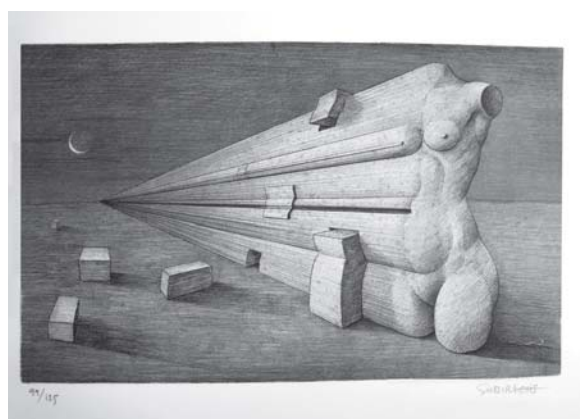
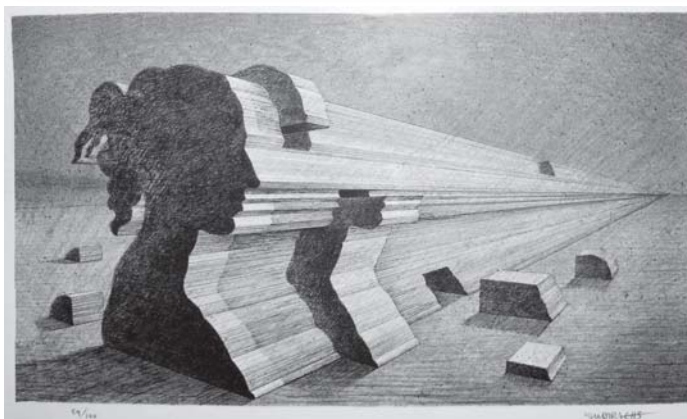
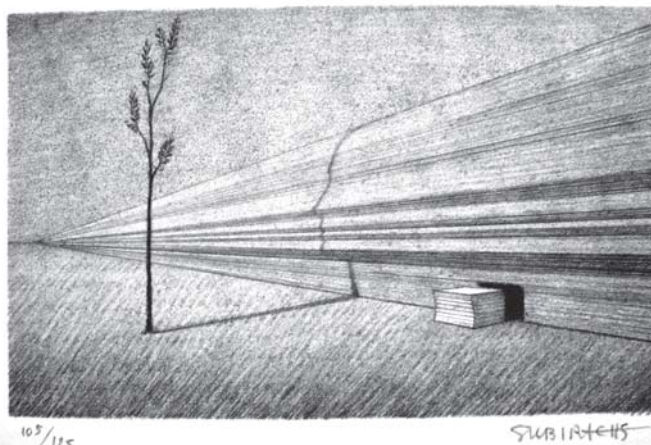
Fritz Back, Josep Maria Subirachs, Josep Lloveras, Jaume Aragall i Montserrat Gudiol.



del seu itinerari artístic, des d'un període inicial directament hereu del noucentisme fins al darrer període de nova figuració, passant per unes interessantíssimes etapes d'expressionisme i abstracció. El seu art s'ha estès al gravat, al dibuix i darrerament a la pintura, camps a través dels quals també ha expressat tot el seu recorregut creatiu.

Subirachs és un narrador de les seves idees; tot és intencional, en les seves obres l'arbitrarietat és rebutjada. La constant del seu llenguatge, resistint-se a les modes, als experimentalismes i a les avantguardes per si mateixes, és el diàleg amb temes i referents del món clàssic, de la tradició cultural que li és pròpia, a través de les seves manifestacions originals o a través del filtre renaixentista, barroc, neoclàssic o contemporani, amb símbols com el minotaure, el laberint o l'alfabet i citacions de mites eterns com Èdip, Antígona, Ícar o Teseu, els quals recrea i als quals retorna de manera recurrent, amb formes i materials diferents, una i una altra vegada, ja que en ells està contingut el que vertaderament l'interessa: la relació de l'home amb ell mateix i amb el món, els seus conflictes. Per això, en el món de Subirachs, les dualitats, com elements que s'oposen i es complementen, estan molt representades: vida-mort, art-natura, masculí-femení..., tan conceptualment com plàsticament, amb expressions molt característiques i identificadores del seu art, com el buit i el ple o el joc de forces entre diversos elements i materials, amb un gran sentit de l'ordre, el ritme i l'equilibri.

Per aconseguir-ho se serveix de formes i materials, amb les diferents textures que n'extreu, ben característiques. Sovint són les figures geomètriques fonamentals que componen les estructures bàsiques de la realitat i d'altres vegades les figures que il·lustren les lleis de la física que governen el món, les que constitueixen algunes de les seves expressions artístiques en què més es reconeix. Com també en la barreja de materials en una mateixa obra, com pedra i ferro,

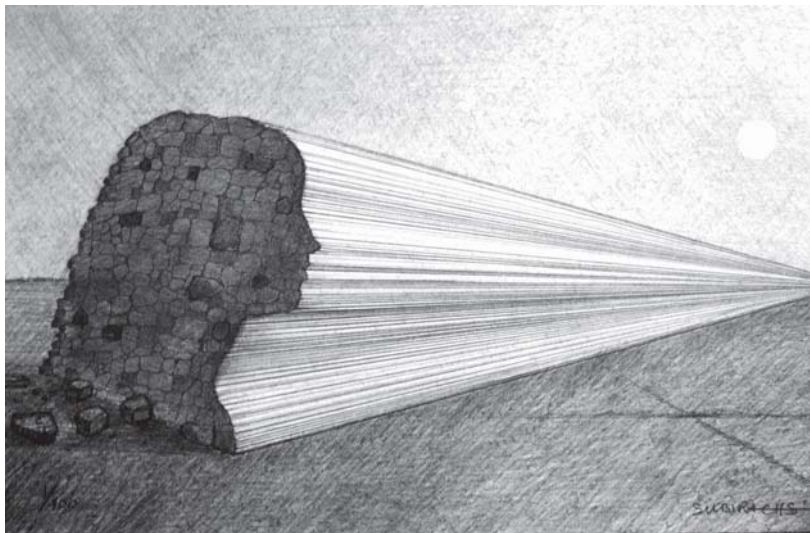


ferro i fusta, bronze i fusta..., com en textures, siguin llises, rugoses, rasposes, polides...

El seu és un univers que de forma permanent i progressiva s'ha anat enriquint i a través del qual ha aconseguit el que només és patrimoni dels grans artistes: que la pròpia obra els transcendeixi, que la obra per ella mateixa ens arribi de tal manera que ens faci oblidar qui l'ha fet.

.....
Josep Lloveras

La FCT mira cap al futur



Darrera litografia realitzada per l'escultor Josep Maria Subirachs, encarregada específicament per celebrar el 10è aniversari de la FCT.

Els deu anys de recorregut de la Fundació Catalana de Trasplantament des de la seva fundació ha estat només un primer pas. El trasplantament d'òrgans és una disciplina puntera, caracteritzada per una extraordinària agilitat per traslladar a la clínica els avenços més recents en recerca. La necessitat constant de millorar els resultats a curt i llarg termini fa del trasplantament d'òrgans un model molt eficaç en l'assimilació de noves tècniques diagnòstiques i terapèutiques i en l'ús de nous fàrmacs, especialment, com és obvi, en el camp de la immunosupressió.

La raó de ser de la FCT és la promoció de la recerca i la difusió del coneixement científic. I així ha de seguir sent. El nostre principal objectiu és incrementar el nombre de beques i millorar la seva dotació, per fer-les encara més atractives i eficaces.

Paral·lelament, el nostre desig és reforçar els premis per a les millors publicacions i comunicacions científiques, premis que suposen un reconeixement a l'èxit científic i a l'esforç personal. Així mateix, la FCT

finança diverses iniciatives de la Societat Catalana de Trasplantament en el camp de la docència i de la formació mèdica i espera donar suport a moltes més en el futur.

Totes aquestes iniciatives no serien possibles sense una adequada capacitat de finançament. La FCT es finança fonamentalment gràcies a la generositat de la indústria farmacèutica, així com amb d'altres donacions. D'altra banda, la indústria farmacèutica és la principal font de finançament del nostre congrés i sense el seu ajut seria difícil disposar de recursos suficients per organitzar un esdeveniment amb la qualitat científica i l'envergadura que actualment ofereix. Quant a les donacions, el nostre propòsit és posar en marxa iniciatives per incrementar la seva quantia. En aquest compromís, tots hi podem col·laborar: el Patronat de la Fundació, els membres de la Societat i, en general, tots els professionals vinculats al trasplantament a Catalunya.

El trasplantament d'òrgans gaudeix d'una extraordinària capacitat de fascinació en els mitjans de comunicació. Qualsevol notícia que s'hi relacioni és tema de portada en premsa, ràdio i televisió. Els nostres administradors i polítics en general ho saben. No és estrany que això passi, perquè és just reconèixer que l'èxit dels programes de trasplantament d'òrgans només és possible quan es combinen un grau alt d'altruisme de la ciutadania, una correcta planificació i organització assistencial, el coneixement científic i la motivació dels professionals, i un adequat desenvolupament econòmic.

És el nostre desig que aquests valors socials i científics perdurin i creixin encara més i que el nostre país segueixi sent de referència obligada en els programes de trasplantament d'òrgans del món.

.....
Federico Oppenheimer
 President de la FCT

Publicació periòdica de l'Organització Catalana de Trasplantaments i de la Societat Catalana de Trasplantament

DIRECCIÓ: Frederic Oppenheimer i Rosa Deulofeu

COMITÈ DE REDACCIÓ: Maria Jesús Félix, Frederic Oppenheimer i Rosa Deulofeu

SECRETARIA DE REDACCIÓ: Marga Sanromà

CONSELL EDITORIAL: Jeroni Alsina, Antonio Caralps, Juan Carlos García-Valdecasas, Josep Lloveras, Vicens Martínez-Ibáñez, Jaume Martorell, Eulàlia Roig, Ricard Solà, Josep M. Grinyó, Maria Antonia Viedma i Jordi Vilardell

EDITOR: Adolfo Cassan

COORDINACIÓ: Pablo Stajnsznajder

SERVEIS LINGÜÍSTICS: Àngels Gayetano

MAQUETACIÓ: Carmen Pont

PRODUCCIÓ: Letramédica scp. e-mail: 19515psh@comb.es

REDACCIÓ, SUBSCRIPCIONS

I CORRESPONDÈNCIA:

Fundació Catalana de Trasplantament. Av. Diagonal, 407, 2on, 2a. 08008 Barcelona. Tel.: 93 200 33 71 Fax: 93 200 48 45

web: www.fctransplant.org